PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Twice-weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 8, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius. O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Spaudos Kolekcija P. Gasiūno Lietuvia

Nr. 350 ANTRADIENIS, LIEPOS (JULY) 25, 1939, TORONTO, ONTARIO METAI VIII

ANGLAI NORI SKOLINTI HITLERIUI $5,000,000,000

Tuomi Norima Hitlerį "Papirkti" ir "Nuraminti" Ir "Priversti" Nusiginkluoti

Ontarijos provincijos žemės ūkio ministeris P. M. Dewan, kuris išvyko į Angliją ieškoti rinkų del Ontarijos provincijos ūkio gaminių, ypatingai patirti, ar ten negalėtų eksportuoti sūrį ir vaisius.

LONDONAS, Liepos 24. — Čia iškilo aikštėn, kad prekybos su užsieniais departamento sekretorius Robert S. Hudson turėjo "taikos" pasitarimą su Vokietijos atstovais ir siūlė didelę paskolą.

Nors nesakoma, kiek tos paskolos jis siūlė, tačiau iš Vokietijos spaudos matosi, jog kelbėta apie $5,000,000,000.

Girdi, jeigu Hitleris sutiktų "nusiraminti," ir jeigu ne nusiginkluotų, tai nors aprubežiuoti, taipgi ištraukti armiją iš Čekoslovakijos, Anglija ir kitos valstybės duotų Vokietijai daug žalios medžiagos ir paskolų.

Bet visuomenėj tokia proporcija pritarimo neturi. Visuomenė aiškiai supranta, kad anglų pinigai Hitleriui padėtų dar daugiau apsiginkluoti.

Naziai iš Anglų Mėginimų "Papirkti" Daro Juokus

BERLYNAS, Liepos 24. — Gandai apie anglų planus "papirkti" Vokietiją ir atvesti ją ant taikos kelio nazių tarpe iššaukė daug juoko.

Visą planą naziai vadina anglų nervų suirimu. Spauda pažymi, kad tai tuščia propaganda. Vokiečiai nuo savo tikslų neatsitrauksią.

LONDONAS, Liepos 24. — Čemberlenas, kalbėdamas parlamente, pareiškė, kad Anglijos valdžia apie jokias paskolas Vokietijai nemano. Girdi, valdžia už prekybos departamento sekretoriaus ir kitų planus neatsako.

Frankas Gaudo Savo Talkininkus

HENDAYE, Francija, Liepos 24. — Pranešimai sako, kad generolas Juan Yugue, vienas iš žymiųjų Franko komandierių, esąs po areštu nuo pereito ketvirtadienio.

Generolas Gonzalo Queipo de Llano, laike karo pramintas radio generolu, nesenai atstatytas nuo antro kariško distrikto komandos, iš Burgos pabėgęs į Franciją ar Portugaliją.

Šiaurinėj Ispanijoj esanti armija gabenama linkui Sevillės, kur pasireiškia Llaeros šalininkų judėjimas prieš Franką.

Tarp falangistų (ispaniškų fašistų) ir tradicionalistų (remiamų aristokratinės kariškos grupės) einąs didelis susikirtimas, galįs priversti Franko režimą prie naujų skerdynių.

Llano per sukilimo sukaktuves kalbėdamas pareiškė, kad kariuomenė turėtų užimti valdžią ir nusikratyti naujų politinių klikų.

Kviečių Derlius Šiemet Būsiąs Labai Geras

WINNIPEG, Man. — Vakarų Kanados ūkininkai šiemet mano apie gerą kviečių derlių. Apskaičiuojama, kad šiemet ūkininkai kviečių prikuls 400,000,000 bušelių. Pereitais metais prikūlė 328,000,000 bušelių.

Kanados reikalams reikalinga 115,000,000 bušelių. Tokiu būdu eksportui bus 385,000,000 bušelių.

Su derlium atrodo viskas gerai, bet su kainomis, tai visai kitas dalykas. Liepos mėnesį kviečių kaina tik 54 centai už bušelį. Teisybė, Kanados valdžia žada mokėti po 70 centų už pirmos rūšies kviečių bušelį, bet tokia kaina ji pirks ne daugiau kaip 5,000,000 bušelių. Už likusius bus mokama po 60 centų už pirmos rūšies kviečių bušelį. Bet ar daug ūkininkų gaus pirmos rūšies kviečių?

Kongreso Atžagareiviai Nutarė Darkyti Šalies Darbo Įstatymą

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų kongreso atstovų rūmas, respublikonai su atžagareiviais demokratais iš pietinių valstijų, nutarė 242 balsais prieš 133 "tyrinėt" valdišką komisiją, vykdančią Šalies Darbo Santikių Įsatymą. Sykiu tie kongresmanai įsteigė "tyrinėjimų" komisiją ir davė jai teisę įnešt sumanymus "taisymui" paties Darbo Santikių Įstatymo. O visi iš to šaltinio plaukiantieji sumanymai reikalauja daugiau teisių fabrikantam-samdytojam ir mušia unijines darbininkų teises.

Wm. Green ir kiti aukštieji Amerikos Darbo Federacijos valdovai taipgi kaltina valdišką komisiją, prižiūrinčią vykdymą to įstatymo; jie šneka, būk ši komisija remianti CIO unijas prieš federacines unijas. Tie Federacijos bosai taipgi bruka savo sumanymus, einančius naudai samdytojų prieš darbininkus.

Bet trys žymūs D. Federacijos "eilinių narių vadai" iš pietinių valstijų atvyko į senatorių komisiją darbo reikalais ir ragino tuos senatorius nutart palikt visą Šalies Darbo Santikių Įstatymą taip, kaip jis ikī šiol buvo. Jie sako, kad siūlomieji įstatymo "taisymai" yra gadinimu.

Lietuvos Šaulių Sąjungos 20 metų sukaktuvių šventės vaizdas. Jaunieji ūkininkaičiai ir ūkininkaitės savo vežimu atgabenę šauliams dovanų — iš kiekvienos apskrities po šautuvą.

Darbo Žmonės Ruošiasi Laužyti Hepburno-Duplesio Streiką

TORONTO. — Clarion iškeltas obalsis "sulaužykime Hepburno-Duplesio sėdėjimo streiką!" nuaidėjo per Ontarijos, Kvebeko ir kitas provincijas. Toronto Darbo Amatų Taryba varde 45,000 organizuotų unijistų pareiškė, kad Hepburno-Duplesio sėdėjimo streikas yra prieš progresą ir kaipo toks reikia laužyti.

Mat, Hepburnas ir Duplesis paskelbė sėdėjimo streiką prieš federalės valdžios skyrimą pinigų viešiems provincijų darbams su ta sąlyga, kad federalė paskirs vieną pusę, o provincialės kitą. Kvebeko provincijai pasiūlė $8,000,000, apart federalės valdžios toje provincijoje vedamų viešų darbų vertės $18,000,000. Prieš tokį federalės valdžios žygį Hepburnas-Duplesis paskelbė sėdėjimo streiką. Atsisako vesti viešuosius darbus. Stoja prieš Ontarijos ir Kvebeko provincijų kultūrinimą, prieš darbus bedarbiams.

Prieš tokį mūsų šalies provincijų premierų žygį darbo žmonės organizuotai išstoja, nes to reikalauja Kanados šalies kultūrinimas ir darbo žmonių interesai.

Eilėje Kanados miestų šaukiami masiniai mitingai, organizuoti žmonės priima rezoliucijas, renka parašus, organizuojasi plačiausias darbo masių veikimas už sulaužymą Hepburno-Duplesio sėdėjimo streiko.

Lietuviai darbo žmonės ir organizacijos neturi atsilikti nuo tokio veikimo.

BUCHAREST, Liep. 2[illegible] —Rumunija užpirko iš Vokietijos ir Italijos ginklų ir amunicijos už $16,000,000. Rumunija už tai atsimokės kviečiais.

SAKO ANGLAI PASIDUDA JAPONAMS

TOKIO, Liepos 24. — Anglų-japonų pasitarimai, kai atrodo, pakrypo į kitą pusę.

Japonų šaltiniai skelbia, kad anglai žymiai nusileidę savo nusistatyme. Ašati laikraščio žiniomis, anglų ir japonų atstovai sutikę ant sekančios formulės:

Anglai sutinka pripažinti, kad Kinijoj eina karas ir kad tokiose sąlygose japonai turi ypatingas teises. Tokiu būdu anglai turį vengti tokių veiksmų, kurie kenktų japonų operacijoms.

Paveiksle matote jaunavedžius Mrs. ir Mr. Corriganus. Jie tik ką apsivedę orlaiviu išskrenda praleisti medaus mėnesį. Čia yra tas pats Corriganas, kuris pereitais metais pakilęs skristi į Kaliforniją nusileido per Atlanto vandenyną į Angliją. Dabar orlaivyje prieš išskridimą iš San Antonio

Svarbiosios Įmonės Saugojamos nuo Šnipų Ir Sabotažninkų

OTTAWA. — Pradėjus tyrinėti svetimų šalių šnipų veiklą Kanadoje paaiškėjo pavojus svarbiesiems Kanados industrijos centrams. Už tai valdžia dabar pastatė sargybas prie elektros jėgos gamybos įmonių ir uždraudė be specialių leidimų lankytis tose vietose.

Valdžios atstovai pripažįsta, kad Kanados valstybei ir jos industrijai rytuose yra pavojus iš Vokietijos šnipų ir sabotažninkų veikimo, o vakaruose iš Japonijos pusės.

Gerai, kad nors dabar pradeda susirūpinti. Jau senai reikėjo pradėti sekti, gaudyti ir bausti tuos Kanados judošius. Sovietų Sąjunga senai su jais sąskaitas suvedė ir su pagaunamais suveda. Smerkė Sovietus, bet dabar persitikrins, kad fašistų, nazių ir imperialistų šnipai verkia visose demokratinėse šalyse. Sovietai tą sakė senai.

Kanados Unijos Stovi Už Unijų Vienybę

TORONTO. — Besiruošiant prie Kanados unijų kongreso, kuris įvyks rugsėjo 25 d., Londone, Ont., prasideda diskusijos unijistus liečiančiais klausimais.

Toronto distrikto Darbo Amatų taryba vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kad Kanados Darbo Amatų Kongr. (Trades and Labor Congress of Canada) atmestų Amer. Darbo Feder. prezidento W. Greeno reikalavimą, kad Kanados C.I.O. unijos būtų nepriimamos į Kanados Darb. Amatų Kongr. Toronto Darb. Am. Tarybą pasekė laivų darbininkų unija, kuri priėmė rezoliuciją įtikinančią, kaip svarbu ir būtina Kanados unijoms veikti vieningai.

Jau dabar apie pusę Kanados unijistų rezoliucijomis pasisakė už unijų vienybę. Beabejo, paseks ir kitos unijos, nes tai svarbu del darbo žmonių.

Tabako Augintojų Piknikas Įrodė, Kad Pritarimas Liaudies Balsui Nuolat Auga

Pereitą sekamadienį Tilsonburg-Eden apylinkėj, ant draugo Liutkaus farmos, Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos tabako augintojų kuopa surengė pikniką Liaudies Balso naudai, kuris parodė, jog Liaudies Balso draugų ir draugių skaičius nuolatos auga, nežiūrint to, kad yra daromos nepaprastos pastangos kaip nors pakenkti.

Nors griaustinis ir lietus torontiečius baugino nuo 6 valandos ryto, o laikotarpiais oras visai biuro, didelis būrys torontiečių nepabijojo vykti į pikniką už 115 mylių atviru troku, apsirūpinusiu brezentu apsaugojimui keleivių nuo lietaus. Kitais atvėjais vargiai rastųsi žmonių vykti troke 115 mylių.

Prieš pat pikniko atidarymą didelės perkūnijos ir smarkus lietus tartum sakė visiems būti namie, tačiau niekas to nepaisė: lietus ne lietus tabako augintojai atvyko į pikniką su nusistatymu nieko nepaisyti. Tur būt delto lietus prasišalino ir leido visiems linksmai piknikauti iki nuovargis pradėjo spausti.

Kiek išviso buvo piknike, sunku pasakyti. Tačiau jeigu buvo 55 automobiliai ir vienas trokas, galima spėti, kad buvo apie 300. Artimesni atėjo pėsti.

Per patį pikniką visi dalyviai parodė norą padaryti Liaudies Balsui naudą, pirkdami gėrimus, saldainius ir kita. Didelis burys darbininkų, įskaitant ir visiems gerai žinomą Tunylą, geriausio hotelio toj apylinkėj savininką (hotelis randasi Delhi mieste), darbavosi atsiraitę rankoves.

Piknike dalyvavę Liaudies Balso darbininkai gavo daug įkvėpimo. Buvo labai malonu matyti tokį draugiškumą ir solidarumą laikraščiui.

Kas dar pažymėtina, tai kad tos apylinkės lietuviai į visokius melus prieš laikraštį žiūri kaip į pletkus. Pavyzdžiui, kada mes užvažiavom pas Tunylą į hotelį, Tunyla pranešė, kad jam tekę girdėti pletkus, būk Guoba pabėgęs su Laudies Balso pinigais.

Tabako augintojų piknikas sako, kad Liaudies Balso piknikas Toronte, rugpiūčio 13, bus nepaprastai didelis.

J. Yla

KANADOS ŽMONĖS MAŽIAU SUVARTOJA MAISTO

OTTAWA. — Dominijos statistikos biuras paskelbė davinius, kad 1938 m. Kanados žmonės maisto sunaudojo žymiai mažiau negu 1933 m.

Laike 1933 m. kiekvienas Kanados gyventojas suvartojo po 66.18 svaro jautienos ir po 62.01 svaro kiaulienos. Gi laike 1938 m. kiekvienas sunaudojo po 61.-53 sv. jautienos ir 56.88 kiaulienos. Kiaušinių sunaudojimas kiekis irgi sumažėjęs.

Į tai atsakydama, Vancouvero šeimininkių organizacija iškėlė obalsį: "Pakelkie gyvenimo lygmalą, nupiginkime pragyvenimo išlaidas!"

Draugas **Matas Guoba,** kuris pereitą penktadienį išvyko darbo ieškoti mainose. Priežastis pasitraukimo iš Liaudies Balso redakcijos — ekonominiai trūkumai. Kaip žinote, nesenai draugas atsikvietė iš Lietuvos savo mylimąją, su kuria čia apsivedė. O tas jo sutaupas visai išsėmė. Tuo tarpu gaunama alga buvo maža del jaunavedžių, vos užteko ant maisto ir buto, o įsigyjimui reikalingų daiktų nieko neliko. Pasitraukdamas nuo laikraščio Matas pareiškė, kad jis laikraščio ir bendrai darbininkų judėjimo nepamirš, kaip kad jo nepamiršo prieš tai, tai yra dar nedirbdamas prie laikraščio.

Rooseveltas Šaukia Konf. Gelbėjimui Pabėgėlių

LONDONAS. — Suv. Valst. prezidentas Rooseveltas rugsėjo pradžioje, Baltajam Name šaukia Anglijos, Francijos, Brazilijos, Argentinos ir Olandijos atstovus į konferenciją, del gelbėjimo nuo nazių nukentėjusių pabėgėlių iš Austrijos, Ispanijos ir Čekoslovakijos.

Tokį pranešimą padarė Amerikos atstovas M. C. Taylor dalyvaudamas pasauliniame Pabėgėlių Gelbėjimo Komiteto posėdyje, Locarno Name, užsienio reikalų raštinėje.

Svarbiausias Roosevelto šaukiamos konferencijos tikslas yra surasti gyvenama vietą del nukentėjusių nuo nazių gyventojų, ir sukėlimo mažiausia $936,000 jų perkėlimui į jiems virš minėtų valstybių suteiktas gyvenimui vietas.

Tokį Roosevelto žygį su džiaugsmu sutinka ne tik nukentėjusieji pabėgėliai, bet ir viso pasaulio žmoniškumo mylėtojai, antifašistai.

PROTESTUOJA PRIEŠ JAPONIJOS ORLAIVIŲ KANADOJ NUSILEIDIMĄ

VANCOUVER. — Japonijos prekių boikotavimo taryba ir Vancouvero embargo taryba pasiuntė Kanados ministeriui pirmininkui Mackenzie King'ui protesto rezoliuciją perspėjant, kad Kanados valdžia neduotų leidimo šešiems Japonijos orlaivininkams nusileisti, nes jų pakelbiamas "geriems tikslams" aplink pasaulį skridimas yra vykdomas Kanados šnipinėjimo tikslais.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTU Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perleidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013. Toronto 3, Ontario, Canada.

Asmeniškai kreipkitės 6 Denison Ave.

Prano Adomėlio Asmenyje Netekome Gero Draugo

Niekas taip smarkiai mūsų nesukrėtė, kaip žinia, kad sunkvežimio (troko) nelaimėje žuvo draugas Pranas Adomėlis, buvęs Liaudies Balso administratorius. Iškarto sunku buvo tikėti. Bet kuomet telegramą gavome ir nuo Vilnies, visos abejonės išsisklaidė, o širdis suspaudė dar didesnis gailestis.

Prano Adomėlio asmenyje netekome labai gero draugo. Tokių sąžiningų ir atsidavusių draugų, kokiu jis buvo gyvendamas Kanadoje ir dirbdamas pažangiame Kanados lietuvių judėjime, o ypatingai dirbdamas prie laikraščio, sunku rasti. Pranas priklausė prie visų pažangių Kanados lietuvių organizacijų ir jose dirbo, kiek jo jėgos leido. Būdamas klasiniai susipratęs darbininkas, buvo ir Komunistų Partijos narių, o vėlesniu laiku, rodos, net Nacionalio biuro nariu.

Kas liečia laikraštį, jis del jo atliko milžinišką darbą. Būdamas Sudburyje, Pranas buvo vienų iš tų draugų, kurie teikė sudburiečiams vadovybę. To rezultate Sudburio lietuvių kolonija greitu laiku atsistojo labai aukštai, duodama daug skaitytojų ir rėmėjų. Sugrįžus į Torontą, jis buvo pakviestas užimti administratoriaus vietą. Užėmęs administratoriaus darbą, Pranas stengėsi jį atlikti kuo geriausiai. Be to, jis buvo Suvienytose Valstijose su maršrutu del laikraščio. Parvežė nemažai skaitytojų ir aukų.

Prie laikraščio Pranas būtų dirbęs ir toliau, jei ne sveikatos susilpnėjimas. Jau prieš užėmimą administratoriaus darbo jam darė operaciją ant akies. Stodamas dirbti dar nebuvo visai iš tos operacijos atsigavęs. Bet ir operacija sveikatos negrąžino. Nuolatos skundėsi, kad skauda akį, skauda galvą. Gydytojai patarė būti ramiu, nesinervuoti. Gi prie laikraščio dirbant, o ypatingai administratorium, tenka daug rūpintis. Buvo priverstas iš tų pareigų pasitraukti.

Pranas laikraščio neužmiršo ir pasitraukęs. Kada tik jam galimybės leido, visuomet del mūsų laikraščio darbavosi, atnaujindamas prenumeratas, gaudamas naujų skaitytojų, prisiųsdamas aukų nuo savęs ir nuo kitų, taipgi prisiųsdamas matricų del paveikslų, kurias gaudavo iš vilniečių. Paskutiniu laiku jis rašė, kad kartu su kitais iš Kanados nuvykusiais lietuviais jie planuoja Čikagoj parengimą del Liaudies Balso.

Labai gaila, kad nelaimė išbraukė jį iš gyvųjų tarpo. Jis dar būtų atlikęs daug naudingo darbo del visuomenės, nors jau nemažai buvo atlikęs.

Kartu su juo energingai darbavosi ir jo draugė Olga, kuri dabar liūdi netekusi savo draugo. Liaudies Balsas draugei Olgai siunčia karštos užuojautos žodį. Taipgi visiems iš Kanados nuvykusiems lietuviams ir vilniečiams, netekus gero ir sąžiningo draugo darbininko.

Kaip Kas Karo Labai Laukia

Tur būt Liaudies Balso skaitytojams nereikia aiškinti, kad turtingieji Kanados sluogsniai persistato save dideliais geraširdžiais. Jų spauda sukelia didžiausį skandalą, jei kas praneša apie rastą kieno nors pamestą katuką ar šuniuką. Nekartą teismai nubaudė gyvulių kankintojus. Bet jie geraširdžiai tik tada, kada eina kalba apie gyvulius. Kuomet dalykas sukasi apie žmones, o prie to dar rišasi ir pelno klausimas, — tuomet jų geraširdystė pranyksta. Štai pora ištraukų, kurios aiškiai perstato, kaip tie žmonės "piktinasi" žiaurumais.

"Galų gale, kuomet karas pasibaigs ir prasidės rekonstrukcija, Kinijoj bus didelės rinkos del Kanados miško medžiagos ir kitų produktų. Taigi, nėra to vėjo, kuris neneštų kam nors gero."

"Kanada turi gerų progų net ir tokiame šių dienų tarptautiniame neramume. Jau dabar mes laimėjome daug naujų industrijų iš bombų teriojamų šalių. Europai rengiantis karui, mes galime laimėti rinkas."

Pirmas paragrafas paimtas iš vieno Vancouver miesto laikraščių, atstovaujančio miškų savininkų interesus. Antras iš Toronte leidžiamo Financial Posto, finansierių organo.

Taigi, kaip matote, turčių organai džiaugiasi, kad japonai naikina Kiniją, nes po to galės būti gera rinka del Kanados miško produktų. Taipgi patenkinti, kad Europos rengimasis prie karo suteikia Kanados produktams rinkas. Kad karas išžudys milijonus žmonių, o dešimtis ir šimtus milijonų įstums į didelį skurdą, paliks benamiais, jiems visai nesvarbu. Lai visas pasaulis užsiliepsnoja, bile tik bus galima tuomi pasinaudoti.

Prie to čia galima pažymėti ir tą faktą, kad panašiomis akimis į karą žiūri ir tam tikra dalis darbo žmonių, ypatingai smulkių biznierių. Jie negalvoja apie kitų žmonių kančias, o tik apie tai, kad laike karo bus mažiau žmonių, o daugiau darbų. Tai labai negražus troškimas. Labai savanaudiškas. Reikia tik pagalvoti, kaip patiktų, jei pačiam reiktų eiti į frontą ir pakelti visus vargus ir kančias arba pergyventi visus karo baisumus.

Šiandien daug ir darbo žmonių galvoja tik apie save, apie savo reikalus. O to rezultatas tas, kad labai retam kuriam tenka to tikslo pasiekti. Iš tokio individualizmo daugiausia naudos turi išnaudotojai. Jiems lengviau palaikyti darbo žmones išnaudojime, pasiųsti į frontą ir kitais būdais sunkti prakaitą. Jeigu darbo žmonės veiktų kolektyviai, organizuotai, atjausdami visų žmonių reikalus, kančias ir liūdėsius, tuomet nauda del darbo žmonių būtų daug didesnė. Būtų galima lengviau susiorganizuoti, išsikovoti didesnes teises ir platesnę demokratiją, o tuo pačiu laiku pastoti kelią karui, baisiausiam žmonių žudymui ir turto naikinimui, priverčiant valdžias darbuotis taikos palaikymui, o ne karo kurstymui.

Čia galima pridurti ir tą, kad buržuazija viršuj minėtų tikslų siekia ne vien viešais keliais, per spaudą ir radio arba savo organizacijas. Ji to siekia ir ardydama darbininkų judėjimo vienybę, pasinaudodama visokiais elementais. Smelkai Ginsbergai ir panašūs elementai buržuazijos riebiai apmokami. Jie skleidžia melus per spaudą, jie sėja nesantaiką organizacijose. Paskui tokius seka kiti penktos kolumnos veikėjai.

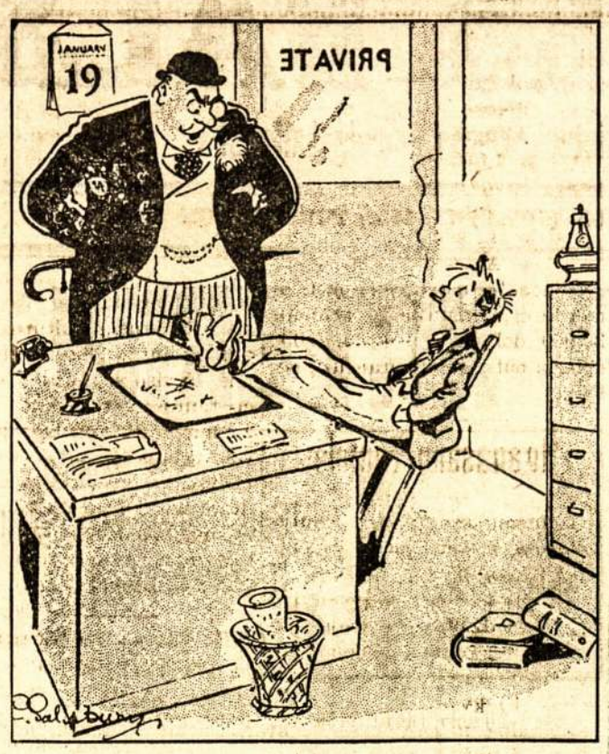

—A, tai tamsta mano įmonėje direktoriauji?
—Taip, aš tvarkau ją.

"Winnipegiečių" Laiškas Liaudies Balsui ir Kas Už to Laiško Slepiasi

Liaudies Balso redakcija gavo "viešą laišką" nuo Beniušio, Ženetelio ir Dudėno, kurie giriasi, kad jie buvę įgalioti jį parašyti 18 winnipegiečių, įskaitant ir juos, ir pasiųsti Liaudies Balsui ir kitiems laikraščiams. Kadangi tas laiškas nebuvo skaitytas nei tiems, kurie balsavo už jo pasiuntimą, tai jį galima skaityti tik Beniušio, Dudėno ir Žentelio laišku, nes jeigu jis būtų buvęs perskaitytas visiems, vargiai pusė jų būtų sutikę su tokiais burnojimais prieš darbininkišką laikraštį ir jo redaktorių. Kadangi šitie patys asmenys kiek anksčiau po Naujienas braidžiojo, tai atrodo, kad jie, pasidarę gerą progą, užsimojo išlieti viską ant Liaudies Balso "visų" winnipegiečių vardu, prikergiant net ir "visus kitus nuskriaustuosius." Jeigu tokio tikslo nebūtų siekiama, nebūtų reikalo kasti iš žemių nebūtus dalykus ir delto rašyti šešis lapus mašinėlės rašto.

Pirm citavę Beniušio, Dudėno ir Žentelio laišką, mes paduosime tas pastabas, kurios yra priežastimi šio laiško. Štai jos:

* * * *

Nekurie Kanados lietuviai Lietuvos klausimu labai klaidžioja. Kalbose ir rezoliucijose sako, kad reikia remti visus gerus Lietuvos žygius del savo nepriklausomybės gynimo, bet tuo pačiu laiku stoja prieš ginklų fondą. Lyg ginklų įsigyjimas būtų blogas žygis. Juk ginkluojasi ir Anglija ir kitos šalys, ne vien Lietuva.

Kaipgi Lietuva gins savo nepriklausomybę, jei ji neturės kuo gintis? Į ką dabar būtų panašu, jei Lietuvos žmonės reikalaudami iš valdžios nedaryti priešams nusileidimų, tuo pačiu laiku atsisakytų paremti ginklavimąsi?

* * *

Teisybė, kad Lietuvos vyriausybė demokratijos dar neatsteigė. Bet kas liečia gynimąsi nuo agresoriaus, dalykas sukasi ne apie demokratiją, o apie tai, ar Lietuvos žmonės ir vyriausybė nusistatę gintis, nors, žinoma, svarbu ir demokratiją atsteigti.

Gi tas faktas, kad Lietuva nepaiso Hitlerio priešinimosi Lietuvos ginklavimuisi, rodo, jog Lietuva pasiryžus gintis, kiek jos jėgos leidžia.

* * *

Kas Lietuvoj stovi už ginklavimąsi ir kas prieš? Už ginklavimąsi stovi veik visi žmonės. Už ginklų fondą pasisakė ir Komunistų Partija.

Daugumas Lietuvos žmonių sako, kad kuomet mes būsime geriau ginkluoti ir daugiau pasiryžę, tuomet ir talką greičiau gausime.

Prieš ginklavimąsi kalba hitlerininkai ir voldemarininkai. Jie skleidžia gandus, kad Lietuva neatsilaikys, kad neverta nei ginkluotis.

* * *

Kiekvienas lietuvis, nežiūrint kokių pažiūrų jis būtų, turi stovėti už Lietuvos nepriklausomybės gynimą, nežiūrint kokia valdžia būtų priešakyje. Jeigu valdžia negera, reikia stengtis tą negerumą pataisyti, bet ne taip, kaip nekurie Kanados lietuviai perstato: jei nepaliusuosit politinių kalinių, nesugrąžinsit demokratijos, mes neremsime ginklavimosi, kitaip sakant krašto gynimosi.

Tokių sąlygų statymas duoda suprasti, kad eina kalba ne apie Lietuvos žmonių laisvės gynimą, o apie valdžios gynimą. Jei ji nedemokratinė, lai ją griebia vilkai. Tai klaida. Nežiūrint to, kad valdžia ir nedemokratiška, dauguma žmonių demokratiški. Netekimas nepriklausomybės jiems grumoja dar didesniu pavojumi.

* * * *

Taigi, kaip matote, pastabose niekur winnipegiečiai neminimi. Kalbama bendrai apie visus, netaikant nei vienai kolonijai. Kita, niekur kanadiečiai voldemarininkais ir hitlerininkais nevadinami. Apie voldemarininkus prisimenama tik tam paragrafe, kur kalbama apie Lietuvos žmonių nusistatymą. Čia galima pažymėti, kad ir apie Lietuvą kalbant buvo turėta mintyje organizacijos, o ne atskiri asmenys, nes pavienių asmenų nusistatymas neskaitomas tam tikros srovės nusistatymu. Bet Beniušio, Dudėno ir Žentelio laiškas, iškraipydamas pačias pastabas, nori mums įkalbėti štai ką:

* * *

Bet vos tik winnipegiečių rezoliucija pasiekė Liaudies Balsą, tai Liaudies Balso redaktorius redakcijos pastabose ir parašė, kad "Nekurie Kanados lietuviai Lietuvos klausimu klaidžioja rezoliucijose ir kalbose." Toliau kalbant apie Lietuvą Liaudies Balso redaktorius pasakė, kad "prieš ginklavimąsi kalba hitlerininkai ir voldemarininkai." Kad tai buvo taikoma kanadiečiams — Winnipego lietuviams, tai galima suprasti iš to, kad žemiau yra lig pakartojant neigiamai pasakyta, kad "nekurie Kanados lietuviai perstato: jei nepaliuosucsit politinių kalinių, negrąžinsite demokratijos, mes neremsime ginklavimosi." Gi tais žodžiais Liaudies balso redaktorius ne tik bara ir pajuokia Kanados lietuvius už neremimą Lietuvos ginklų fondo, bet tiesiog skundžia Kanados lietuvius lietuvių visuomenei ir Lietuvos valdžiai, nurodant, kad Kanados lietuviai Lietuvai neištikimi . . . Kodel? Kuom winnipegiečiai yra Liaudies Balsui nusidėję? Gal per mažai aukų duoda? Ir gal už tai lig mažus vaikus bara, kad susiprastų, nes tiesiog barti už permažai aukavimą Liaudies Balsui, tai nepraktiška. Bet pabarti winnipegiečius už neremimą ginklų fondo, tai dar ir garbės susilaukti. Liaudies Balso redaktorius gali tikėtis, tik žinoma ne iš winnipegiečių, o iš aukštų ir guzikuotų Lietuvos ponų, šalies valdovų. Na, kaip ten nebūtų, gerbiamoji Liaudies Balso redakcija ir net pats redaktorius bent per kelis sykius skirtingais atvejais teikėsi winnipegiečių raštus paneigti, todel mes, winnipegiečiai, norėdami pasitarnauti — užsistoti už kitus Kanados lietuvius, kurie buvo priešingi tam ginklų fondo rėmimui, norime paklausti, ar Liaudies Balso redaktorius ir Lietuvos Literatūros Draugijos Kanados kuopų trečio suvažiavimo atstovus voldemarininkais ir hitlerininkais pripažįsta, nes iš suvažiavimo diskusijų aprašymo matosi, kad ir nekurie atstovai kalbėjo prieš ginklų fondą?

* * *

Taigi, kiek bereikalingo pykčio. Vis del tų voldemarininkų ir hitlerininkų. Bet niekas jų tokiais nevadino. Tas faktas, kad jie priešingi ginklų fondui, dar nereiškia, kad jie turi būti vadinami hitlerininkais. Kol klausimas išsiaiškino, buvo priešingų tam fondui ir komunistų tarpe. Diskusijos, todel, buvo reikalingos ir Liaudies Balse.

Kas liečia Liaudies Balso pasisakymą už ginklų fondą, kaip jau visiems skaitytojams buvo matyti, jis už jį pasisakė užginčydamas Lietuvos Komunistų Partijos atsišaukimą ir paragindamas, kad Kanados lietuviai tą atsišaukimą paremtų. Del viso ko mes galime ir čia paduoti tą punktą, kur Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komitetas pasisako už ginklų fondą. Tą atsišaukimą galima persiskaityti Laisvėj, liepos 18 dienos laidoj. Minimas paragrafas skamba:

* * * *

Nepriklausomybės gynimo jėgų stiprinimo tikslais mes kviečiame mūsų partijos narius ir šalininkus stot į šaulių sąjungą, remti ginklų fondą ir aplamai stiprinti visas ginkluotas krašto pajėgas. Sekmingesniam gynimuisi paruošti mes turim vesti kovą, kad į šaulių sąjungą būtų priimami visi Lietuvos nepriklausomybės gynimo šalininkai, kad kariuomenės vadovavimas šaulių sąjungai neslopintų, o užtikrintų sąlygas plačiai pasireikšti pačių šaulių iniciatyvai. Mes turime kovoti prieš tautininkų vadovybės pastangas pakeisti patriotinį frontą šaulių sąjunga, kuri del savo kariško pobūdžio negali atlikti tų uždavinių, kurie stovi prieš patriotinį frontą. Kartu mes stovime už tai, kad ir tie gyventojų sluogsniai, kurie del tų ar kitų priežasčių neįstos į šaulių sąjungą, būtų apmokami ginklo vartojimo, paruoštos sąlygos, kad reikiamam momente galima būtų apginkluoti visus galinčius nešioti ginklus.

Ginklų fondui aukos iš ekonomiškai silpnesnių sluoksnių turi būti renkamos tik įtikinimo būdu. Ginklų fondui surinktos aukos turi būti panaudotos ne biudžeto subalansavimui, o tiesioginiai ginklų pajėgoms sustiprinti.

* * * *

Nuo to laiko, sakysite, daug kas pasikeitė. Visuomenėj pasireiškė nusivylimas nauja vyriausybe. Taip. Tas tiesa, ir dar kokia. Bet tas nereiškia, kad Lietuvos liaudis ir jos draugai užsienyje turi griebtis ginklų fondo boikotavimo priemonių. Šituo keliu tų blogumų nebus galima prašalinti. Lietuvos žmonės nenuleido rankų laike tautininkų režimo, o kovojo už stiprinimą Lietuvos nepriklausomybės gynimo jėgų, už atsteigimą demokratijos, kol galų gale buvo tautininkų frontas nors vienoj vietoj truputį pralaužtas, nenuleis rankų ir dabar. Ji, bestiprindama gynimosi priemones, griežčiausiai kovos už tai, kad valdžia vykdytų savo pažadus, kad leistų kurtis patriotiniam frontui, kad būtų paliuosuoti politiniai kaliniai.

Nekurių draugų aiškinimas, kad ginklai gali būti atsukti prieš liaudį, labai nevykęs. Jeigu liaudis nebus vieninga, dalis jos palaikys tautininkų režimą, užteks ir dabar turimų ginklų. Bet jei liaudis bus vieninga, nusistačiusi už gynimą Lietuvos, už atsteigimą laisvių, tuomet tie patys ginklai galės būti atsukti ne tik prieš nazius, bet ir prieš tuos, kurie panorės nueiti pardavikų keliais.

* * * *

Dabar keli žodžiai del pačios klausimo, iš ko atsirado tų opozicionierių. Mes manome, kad yra dvi vyriausios priežastys. Viena, tai sąmoningas nekurių asmenų noras pakenkti Liaudies Balsui, net ir Lietuvos nepriklausomybės kaina, o kitas — nekurių lietuvių nesekimas spaudos.

Kaip jau daugeliui žinoma, W. Karosas, tuoj po antro LLD Kanados kuopų suvažiavimo, dar 1935 metais, buvo susibičiuliavęs su Toronto trockistais. Nė vienam teko matyti jį trockistiniuose "mitinguose" ant kampų. Po to jis visuomet puolė laikraštį ir vadovaujančius draugus. Su juo išvieno ėjo Kondraška, dabar gyvenąs Suvienytose Valstijose. Kondraška savo laiške Karosui skundėsi, kad visam Amerikos kontinente tikros darbininkiškos organizacijos dar nėra. Girdi, mes turime kovoti, kad iš Komunistų Partijos padaryti darbininkišką organizaciją. W. Karosas skleidė neigiamus

(Nukelta ant 6 puslp.)

Pastabos

Kartais ir darbininkiškas judėjimas turi organizuoti jėgas sulaužymui streiko. Dabar mes tokį momentą pergyvename Kanadoj. Mat, sustreikavo mūsų šalie dviejų didžiausių provincijų premieriai, Duplesis ir Hepburnas. Jie paskelbė sėdėjimo streiką prieš federalės valdžios siūlymą milijonų dolerių del provincijų viešųjų darbų. Ontarijos ir Kvebeko provincijų valdžių viršūnės atsisako imti. Streikuoja. Na, ar nereikia laužyti toks streikas?

* * * *

Artinasi Kanados federalio parlamento rinkimai. Tai svarbus istorinis įvykis Kanados valstybei. Kur link pasuks Kanada, duos atsakymą prisiartinanti rinkimai. Kanadai du keliai: vienas į reakciją — fašizmą, antras į demokratiją, į laisvesnį ir laimingesnį gyvenimą. Į fašizmą tempia Duplesis ir Hepburnas; į demokratinį kelią Kanados žmones organizuoja Heridž, doresni liberalai ir visi progresyviai Kanados žmonių sluoksniai. Neapsirikime pakol dar nevėlu. Prisidėkime prie Kanados pasukimo į demokratiškesnį kelią!

* * * *

Tenka stebėtis, kaip politiniai kerštaujantis vienas ar kitas asmuo sukursto net keliolika žmonių prieš progresyvio judėjimo įstaigas, laikraštį ir vadovautojus. Nesigėdina iškreipti faktus, kad tik uždavus kokį nors smūgį antifašistiniam judėjimui. Matomai kurstytojas gailisi, kad Liaudies Balsas Lietuvos valdemarininkus pavadino Hitlerio agentais, t. y. tikruoju jų vardu. Valdemarininkų gailėtojams mes nedraudžiame gailėtis, bet kam iškraipytais faktais teršti winnipegiečius? Tai jau ne tik antidarbininkiškas, bet ir nedoras darbas.

* * * *

Trijų winnipegiečių laiško autoriai sakosi, kad dienraščiai "Laisvė" ir "Vilnis" esanti teisingi ginklų fondo klausimu, tik "Liaudies Balsas" klaidingas, "sufašistėjęs." Toks jų loj'umas mūsų dienraščiams man primena amerikinės sklokos "lojalumą" Leninui ir leninizmui. Nelinkėtina jiems sklokos keliu eiti.

* * * *

Bile koks Lietuvos liaudies antihitlerinės dvasios gesinimas yra pasitarnavimas agresoriams. "Keleivis" ir "Naujienos" gesina Lietuvos liaudies antiagresinį nusistatymą. Jie skelbia, kad Lietuva ginklu neapsigins, kam čia rūpintis apsiginklavimu. Ar tai nešaukimas jau dabar ruoštis pasiduoti į Hitlerio "globą"? Ar ne talka agresoriams?

* * * *

Lietuvos žmonės ruošiasi gintis nuo agresoriaus Hitlerio. Mes sveikiname ta linkme beveikiančią Lietuvos liaudį, mes remiame tokius jos žygius. Kilus reikalui Lietuvos liaudis išstos gintis, mes jai gelbėsime, gelbės ir antiagresinės valstybės. Progreso šalininkai priešingi prieš bile kokį silpninimą antihitlerinės, antiagresinės propagandos ir veikimo. Priešingi ir prieš tuos, kas užsienio lietuvių tarpe skleidžia tas idėjas. Prieš tokias idėjas reikia kovot, kad Lietuva nenueitų Čekoslovakijos keliais.

* * * *

Mirtis nuskynė vieną iš energingiausių ir labiausia pasišventusių Kanados lietuvių progresyvio judėjimo budavotojų, atsidavusį bolševiką drg. Praną Adomėlį. Nėra jo, bet geri prisiminimai apie jį, jo praskleistos idėjos, jo darbas amžinai nežus. Jis gyveno del to, kad ateities žmonija geriau gyventų . . . Jo mirtis yra lygi užgesimui vienos žvaigždės, vedančios darbo žmones į laimingesnį rytojų . . . Jis gyvendamas Kanadoje dirbo su mumis, nuvykęs į Suvienytas Valstijas neatostogavo, veikė, bet nelemta mirtis sutrukdė kilnų darbą . . .

* * * *

Kai žmogus žmogui meluoja yra pikta, bet kada melagis meluoja ir tą melagystę ir save nori pasiskelbti milijonams žmonių, tai kyla mintis, ar to žmogaus "visi namie?" Taip yra ir su torontiečiais Bure ir Jokubynu. Jie įsigeidė paskelbti melagystę ir save melagiais, net per vieną Toronto didlapį, būk jų ruoštame piknike dalyvavo 500 žmonių. Vistik jiems pavyko kaip kas atsiekti, būtent: išsigarsinti, kad jie yra melagiais, bet su melagyste kitaip — nepavyko. Mat visi gerai žino, kad piknike dalyvavo ne 500, o apie 100 žmonių.

* * * *

Kanadietės, ypatingai montrealietės ir torontietės turėtų pradėti rimtai rūpintis, kad Suv. Valst. šaukiamame moterų seime dalyvautų nors didžiųjų Kanados lietuvių kolonijų moterų atstovės. Laikas susirūpinti. Seimas įvyks rugsėjo pradžioje, Brooklyne.

A. K.

Ar Sunku Parašyti Korespondenciją?

Kanados lietuvių organizacijos, ypatingai LLD kuopos daug dėjo ir deda pastangų padidinti darbininkiškos spaudos korespondentų skaičių. Kolonijose buvo bandyta organizucti, kaip kur ir praktikuota korespondentų lavinimo rateliai, bet jie, pakol kas, dar mažas pasekmes davė. Draugai ir draugės kviečiami rašinėti darbininkiškoje spaudoje dažniausia atsako: negaliu, nemoku, neišsilavinęs. Yra nusiskundimų, kad "laikraštis netalpino mano pasiųstos korespondencijos, tai daugiau jie manęs nematys." Tai apgailėtinai žalingos nuomonės.

Montrealo draugai daug kartų rašė Liaudies Balso redakcijai bardami, kodėl ji laikraštyje neįveda "Montrealo žinių skyriaus." Draugės moterys daug gražių agitacinių korespondencijų rašė, kad "reikia įvesti Liaudies Balse Moterų skyrių." Bet tai tik gražūs pareiškimai, tai tik kalbos. Liaudies Balso leidėjai mielai sutiktų įvesti tokius skyrius ir juos padėtų palaikyti, bet reikia parodyti pageidavimas ne vien gražiais žodžiais, bet darbais — raštais, korespondencijomis.

Rašyti, tai rašyti, "bet kaip?" paklaus daugelis norinčių rašyti. Ot, taip paprastai. Jei dirbi dirbtuvėj, tai pasiimk sau uždaviniu atsakyti šiuos klausimus:

1. Koks dirbtuvės pavadinimas ir kur ji randasi?

2. Jei žinoma dirbtuvės istorija, tai paminėk keliais žodžiais.

3. Kas toje dirbtuvėje gaminama?

4. Kiek darbininkų ir darbininkių dirba jūsų dirbtuvėje?

5. Koks darbininkų sąstatas sulig tautų ir ar daug ten lietuvių dirba?

6. Kaip darbas eina: sezonais ar nuolatos?

7. Kiek valandų dirbate į dieną, savaitę ir koks žemiausias, vidutinis ir aukščiausias atlyginimas į valandą ir kiek vidutiniai uždirba darbininkas į metus?

8. Kokia darbo sistema, kaip darbas išdalintas ir bosų elgėsiai su darbininkais?

9. Kokia sanitarinė dirbtuvės padėtis?

10. Kuo užsiima darbininkai liuoslaikiais (laike pietų), apie ką jie kalbasi, kuo jie labiausia interesuojasi?

11. Nuo ko darbininkai labiausia kenčia, kuo nepasitenkinę ir kt.?

12. Ar yra unija jūsų dirbtuvėje, kaip ji stipri, o jei nėra, tai ar nebandoma organizuoti?

Šiuos klausimus, ar kelis iš jų atsakius susidarys labai įdomi ir svarbi korespondencija. Rašant reikia vengti plačių išvedžiojimų. Kiek galint trumpiau ir aiškiau atsakyti į virš paduotus klausimus, o mūsų laikraščio leidėjai jas pertaisys, perrašys ir padarys korespondenciją naudingą ne tik jūsų kolonijos darbo žmonėms, bet visiems darbininkams, ypatingai beieškantiems darbų ir beorganizuojantiems unijas.

Jūs parašyta korespondencija visuomet pasitarnauja darbininkų klasės judėjimui. Jei kartais ir del kokių nors priežasčių netilpo, tai ji savo uždavinį vistiek atlikus, nes gavusieji tą korespondenciją turi progą nurodyti tam draugui ar draugei, kaip sekančiu kartu teigiamiau parašyti.

Jei jūsų dirbtuvėj yra perspektyvų gauti darbo, tai visuomet pageidautina parašyti ir apie tai, žinoma, vengiant perdėjimų.

Rašant korespondencijas visuomet prisilaikykite principinio dalyko — tiesos. "Geriau nedasakyti, o ne persakyti," tai taisyklė, kuria privalo vaduotis kiekvienas korespondentas.

L. B. Bendradarbis

Londono policijos pareigūnas su garsiakalbiu reguliuoja miesto judėjimą. Jis pastebi kuria krypčia pereiti keleiviams ir persergsti nuo kurios krypties susilaikyti. Dabar tik praktikuojamas, bet netolimoj ateityje tikimasi, kad bus plačiai naudojamas dalykas. Kartais ir policijos rankose garsiakalbis yra geru daiktu. Ar ne?

Heroino Pirkliai

Heroinas yra stiprus narkotikas, kurį apsimoka gabenti kontrabandininkams. Suvienytų Valstijų policija skundžiasi, kad Amerikon heroinas gabenamas iš Havro uosto, Prancūzijoje. Policija pradėjo sekti visus laivus, plaukiančius į Ameriką. 7 mėn. sekimas nuėjo veltui. Pagaliau vienas policininkas atkreipė dėmesį į Rolano Belanže btų storus padus, iš kurių einant dulkėjo balti milteliai ir rado rūbuose 17 įkg. heroino, kurio kilogramas Amerikoje kainuoja 1,000 dolerių. Belanže išdavė savo bendrininkus Havre. Laivo "Šanplen" kapitonas patenkintas, kad jį suėmė jūroje, o ne Amerikos pakrantėje, nes tada būtų tekę sumokėti amerikiečių muitinei pabaudos 30,000 dolerių, iš kurių 5,000 dolerių būtų gavus prancūzų policija.

Nganasanų Tautelė

Tolimiausiose SSRS šiaurės tundrose gyvena necai, lapiai, čukčai, vogulai, nganasanai ir kitos tautos. Šiaurės gyventojai puikūs medžiotojai ir žvejai. Elnių ir šunų rogutės lengvai juos nuveža į verslo ir medžioklės vietas. Kiekviena tų tautų turi savą kalbą ir papročius. Šiuo metu šiaurės tundros gyventojų tarpe vykdomi dideli kultūriniai darbai. Paprastai 150—200 kvadratinių kilometrų plotui čia priskaitomas tik vienas gyventojas. Tačiau esama ir didesnių centrų, kur visai nedideliame plote galima rasti iki 50 — 100 gyventojų. Tokiuose centruose įkuriamos kultūrinės bazės, kurios keliauja iš vienos vietos į kitą drauge su visais gyventojai. Šiose kultūrinėse bazėse dirba čia atvykę laisvu noru jauni Sovietų žmonės, daugiausia gydytojai ir mokytojai. Viename tokiame kultūriniame klube, Taimyro pussiausaly, porą metų dirbo jauna maskvietė, mokytoja Amalija Chazanovič.

— Aš dirbau, — pasakoja ji, — tarp nganasanų. Tai labiausiai atsilikusi, kultūros atžvilgiu, Taimyro pussiausalio tautelė. Iš viso ši tauta, viena nencų tautos šakų, turi tik 800 žmonių. Iki paskutinių laikų šios tautos žmonės visai nesiprausė, kartą metuose keitė drabužius, valgė tik žalią mėsą. Pasinaudodami šios tautelės tamsumu, šamanai skleidė tikybinius prietarus. Jie tvirtino, kad tie nganasanai, kurie mokysis — apaks, kurie prausis — pražils ir greitai mirs. Aš klajojau drauge su nganasanais persikeldama į jų naujas stovyklas su visu kultūriniu klubu — mažučiu namuku, pastatytu ant rogučių, kurias tempė elniai. Su savimi turėjau fantatišką žibintuvą su diapozytyvais, patefoną, biblioteką, albumą su iliustracijomis. Gyventojams skaičiau paskaitas, demonstravau diapozytyvus arba ką nors naudingą jiems pasakojau. Su dideliais sunkumais nugalėję prietaringumą, nganasanai prijunko prie kultūringesnio gyvenimo. Prie mano klubo buvo įsteigta mokykla. Iš pradžių joje buvo tik vienas mokinys, bet netrukus, kai gyventojai įsitikino, jog mokydamiesi jie neapaks, mokinių skaičius išaugo iki 17. Tai buvo pirmoji nganasanų mokykla. Šiuo metu keletas mano mokinių jaunų nganasanų įstojo į Šiaurės tautų institutą Leningrade.

Paveiksle matote močiutę V. Pfuderer, iš Riverside, Chicagoje, orlaivyje prieš išskridimą į kelionę aplink pasaulį. Ji keliaus reguliariai orlaivių keliais per įvairias šalis. Pasiryžimo nė nenatvė nesulaiko.

Jau Virš $30 Sukėlėme Į Organizacinį Fondą

TORONTO. — Pusantro mėnesio prabėgo, kaip vedamas vajus sukėlimui Organizacinio fondo. LLD 162 kuopa šiame vajuje dar tik virš $30 sukėlė. Ką tas mus, draugai ir draugės aldiečiai, simpatikai ir rėmėjai įpareiguoja? O tą kad mes turime energingiau mestis į šio darbo pravedimą.

Jaus virš pusės vajaus laiko praėjo, o mes dar tik apie trečdalį savo nusistatyto plano išpildėme. Nepalikime paskutinėms dienoms vajaus pravedimą, geriau anksčiau, o ne pavėluotai planus išpildyti. Laiku plano išpildymas tvirtina darbininkų judėjimą, vėlavimasis — silpnina.

Mūsų judėjimas negali ilsėtis ir atsitraukinėti. O organizacinio fondo nesukėlimas ardytų daug mūsų progresyvio judėjimo planų. Tad ir liekasi visiems mūsų draugams ir draugėms bendra pareiga dar energingiau mestis vajaus darban.

Vajininkas

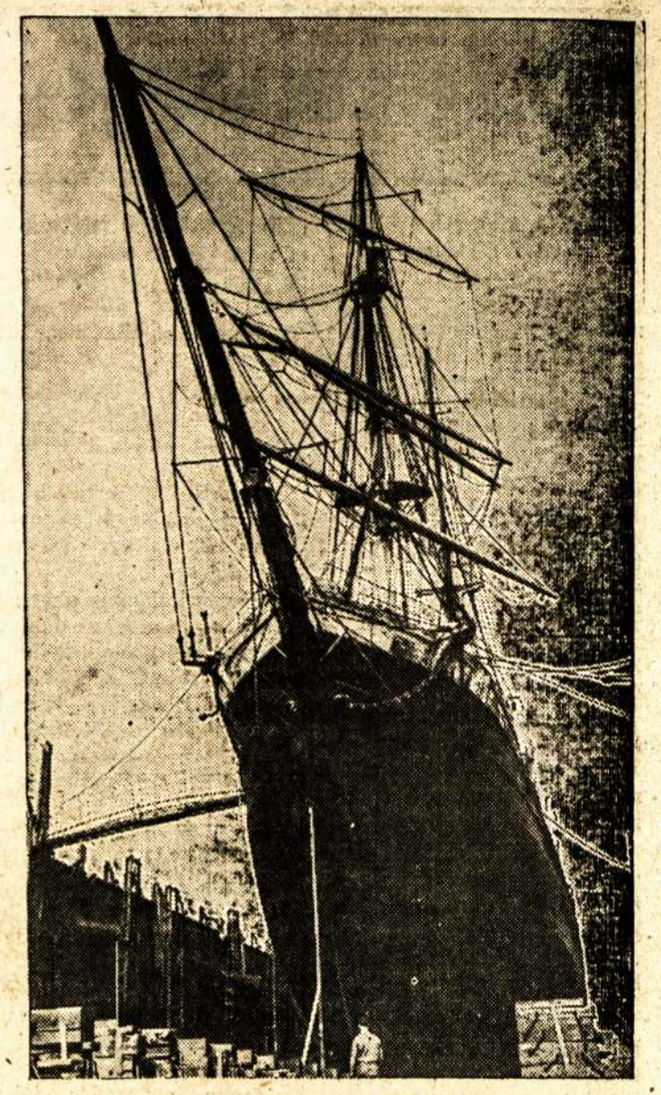

Paveiksle matote laivą, kuriuo šiaurės tyrinėtojas, mokslininkas Richard Byrds, rugsėjo mėnesį leisis į ilgą mokslinę kelionę tyrinėti Mažąją Ameriką. Šis laivas statytas 1871 m. Škotlandijoje specialiai del šiaurių tyrinėjimo. Dabar jis Bostone priruošiamas ilgai, pa vojingai ir svarbiai mokslinei kelionei.

HERIDŽ KVIEČIAMAS KALBĖTI LABOR PIKNIKE RUGPIŪČIO 13

TORONTO. — Toronto May Day Komitetas rengia pikniką Woodbridge parke, rugpiūčio 13.

Tos dienos kalbėtojum kviečia naujos demokratijos judėjimo vadą W. D. Heridž.

NAZIAI IŠVAŽIUOJA IŠ KANADOS

WINNIPEG. — Aštuoniolika nazių liepos 22 d. pervažiavo per Winnipegą link New Yorko. Jie važiuoja į Vokietiją, matomai, sulyg organizacijos vadų įsakymo.

Kiekvienas vykstantis turėjo nemažiau po $800 kelionpinigių. Jiems išvažiuojant Loon Lake, Sask. nazių vadas H. Cohilling Kanados viršininkams pagrąsinančiai pareiškė, kad juos paseks ir daugiau Kanadoj gyvenančių.

Linkėtina, kad visi naziai išsibelstų — bus mažiau šnipų.

VIENA. — Nuo to laiko, kai Hitleris užėmė Austriją, jau 99,672 žydai tapo "legaliai" išguiti iš to krašto.

A. ČECHOVAS — Vertė **Z. J.**

VERUTĖ

Ivan Aleksėjevičius Ogniovas gerai atsimena tą rugpiūčio mėnesio vakarą, kada jis garsiai atidarė blizgančias salės duris ir išėjo į terasą. Jis buvo apsivilkęs lengvu ploščium ir užsidėjęs ant galvos, plačiu brylium, šiaudinę skrybelę — tą pačią skrybelę, kuri dabar šale ilgais aulais batų numesta guli dulkėse po lova. Jis atsimena, kad jis turėjo sunkų ryšulį, kuriame buvo suvyniotos knygos ir rankraščiai, ir kad jo laisvojoj rankoj buvo stora lazda.

Tarpduryje, laikydamas iškeltą rankoje lempą, stovėjo namų šeimininkas Kuznecovas, jau pagyvenęs ir plikagalvis žmogus su ilga ir žila barzda ir apsivilkęs baltu, kaip sniegas, ploščiuku. Kuznecovas mielaširdingai šypsojos ir lingavo galvą.

—Sudie, brangus drauge! — sušuko Ogniovas.

Kuznecovas padėjo lempą koridoriuje ant stalo ir palydėjo jį per terasą. Siauri jų šešėliai nusidriekė laipteliais žemyn ir per gėlių lysves persilenkę galvomis susijungė su liepų siluetais.

—Sudie, ir dar sykį ačiū, brangus drauge, — kalbėjo Ogniovas. — Ačiū už jūsų širdingą malonumą ir meilę . . . Niekad . . . niekad, per visą savo gyvenimą neužmiršiu jūsų gerumo . . . Jūs buvot toks malonus . . . ir jūsų duktė buvo taip labai maloni . . . visi jūs buvote taip malonūs, linksmūs, nuoširdūs . . . Taip geri, ištikrųjų, kad aš net negaliu išreikšti savo dėkingumo.

Nuo įtemptų jausmų, nuo išgerto atsisveikinant stikliuko, Ogniovo balsas atrodė kaip gimnazisto. Jo susijaudinimas buvo matomas ne tik jo žodžiuose, bet ir iš nervingo trukčiojimo jo akių ir pečių. Kuznecovas, taipgi paliestas jausmų ir vyno, pasilenkė ant jaunuolio ir pabučiavo.

—Aš taip pripratau prie jūsų, lyg būčiau jūsų šuo, — tęsė Ogniovas. — Aš buvau su jumis dieną po dienos. Jūsų namuose praleidau tuzinus naktų ir daug gėriau jūsų likerio, kad net baisu apie tai pagalvoti . . . Bet už vis labiausiai, Gavril Petrovič, aš dėkoju jums už jūsų kooperaciją ir pagalbą. Be jūsų pagalbos, aš būčiau rūpinęsis su savo statistikomis iki spalių mėnesio. Bet aš pažymėsiu savo įžangoj: "Yra mano pareiga pareikšti mano dėkingumą M. Kuznecovui, N. Distrikto Tarybos Pirmininkui, už jo malonią pagalbą." Statistikos turi šviesią ateitį! Perduokit mano giliausius linkėjimus Vėrai Gavrilovai! Ir pasakykite daktarams, abiem magistram ir tamstos sekretoriui, kad aš niekad neužmiršiu jų malonumo . . . Ir dabar, brangus drauge, apsikabinkime ir pasibučiuokime paskutinį kartą!

Ogniovas vėl pabučiavo senį. Kada jis priėjo paskutinį laiptą, atsukęs galvą pasakė:

—Aš abejoju, ar mes kada besusitiksim.

—Dievas žino, atsakė Kuznecovas. — Gal būt niekad.

—Aš taip manau. Niekas neatvylios jūsų į Peterburgą ir neatrodo, kad man prisieis čia sugrįžti. Sudie!

—Bet palik čia savo knygas, — sušuko Kuznecovas, jam nueinant. — Kam nešti tokią sunkenybę? Mano darbininkas rytoj nuneš.

Bet Ogniovas, jo nenugirdęs, greitai nusutinkame tokius malonius žmones ir kaip gaila, kad jie palieka tik prisiminimą. Lygiai, kaip keliaujant. Keleivis mato plačiaėjo tolyn. Jo širdis, šildoma vyno, buvo pilna džiaugsmo ir skausmo tuo pačiu sykiu. Jis ėjo pirmyn galvodamas, kaip dažnai mes me horizonte skrendančią gervę; vėjelis nešа jos liūdną raudą; praslinko momentas ir jos nebėra; nors kaž kaip jis stengiasi savo žvilgsniu perskrosti mėlyną berybę, bet paukščio nebemato ir jo nebegirdi. Tas pat dedasi ir su žmonėmis, momentui veidai ir balsas dreba mūsų akyse ir nuslysta į praeitį, palikdami paskui save nieko daugiau, kaip tik bruožą atmintyj.

Nuo pat pavasario Ogniovas atvykęs į N., visas dienas praleido vaišingo Kuznecovo namuose. Per tą laiką, jis apsiprato, susipažino ir kaip giminaitis pamilo senį, jo dukterį ir tarnus.

Jis žinojo kiekvieną tų namų užkampį, jaukią terasą, sodne kiekvieną tako pasisukimą, medžius ir pirtį. Ir dabar, kada jis už kelių sekundžių praeis vartelius, visa tai, tikroje prasmėje, liks negyvu ir tuščiu prisiminimu. Metai — dveji — praslinks ir tie visi malonūs reginiai, negrąžinamai pranyks, tik neryškioj formoj kaip sapnas.

—Gyvenime, — mąstė Ogniovas artindamasis prie vartelių, — nieko nėra geresnio kaip žmogus. Nieko!

Buvo ramu ir šilta. Visas pasaulis kvepėjo gėlių žiedais ir augančia tabaka, kuri žiedus dar nebuvo nubarsčius. Aplink krūmus ir medžių kamienus liuliavo, mėnulio peršviečiama, negili rasos jūra, ir — kas ilgai pasiliko Ogniovo mintyje — mažas rūkas, baltas, kaip vaiduoklis, nežymiai plaukiantis skersai tako. Netoli mėnulio, šviečiančio aukštai danguje, plaukė permatomi, maži, debesėliai. Visas pasaulis, rodos, buvo sutvertas tik iš kaip anglis juodų šešėlių ir keliaujančių baltų rūkų; ir Ogniovui rodėsi, kad jis mato ne gamtą, bet dekoruotą sceną, kurią gremėzdiškas dekoruotojas, lyg būtų apšviesdamas Bengališka balta ugnimi pripildęs orą sniego dūmais.

Kada Ogniovas prisiartino prie vartelių, iš po žemos tvoros išlindo juodas šešėlis ir prisiartino prie jo.

—Vera Gavrilovna, — jis linksmai užkalbino. — Tu čia! Po viso to, kai aš visur ieškojau, kad pasakyti sudie . . . Sudie, aš išeinu.

—Taip anksti — dar tik vienuolikta valanda.

—Bet vėlu del manęs. Man penki verstai lig namų, o turiu šią nakt viską susitvarkyti, susirišti. Aš išvažiuoju rytoj anksti rytą . . .

Prieš Ogniovą stovėjo Kuznecovo duktė Vera, dvidešimts vienų metų amžiaus, rimta, visados apsivilkusi paprastai ir nerūpestingai, bet įdomiai, jis ją sueidavo labai dažnai. Svajotojos merginos, kurios visas dienas praleidžia skaitydamos knygas paviršutiniškai, kurios nuobodžiauja ir serga melacholija, visados rėdosi nerūpestingai. Bet jaigu gamta suteikia joms skonį ir grožio nujautimą, tai tas nerūpestingas apsivilkimas turi savyje savotišką vylingą patraukimą. Ir ištikrųjų, Ogniovas, prisimindamas gražiąją Verą, negali įsivaizdinti jos be palaido žakieto, kvoldais kabančio nuo jos liemens, be palaidų garbanų ant jos kaktos, be raudonos ir šiurkščios su kutosėliais skepetaitės, kuri visą dieną kabėdavo koridoriuje su vyrų kepurėmis arba ant skrynios valgomajam kambaryj, kur sena katė be jokių ceremonijų naudodavo ją savo guoliui. Skepetaitė ir raukšlėtas žaketas, rodos, vaizdavo sėdinčio, nieko neveikiančio asmens lengvą gyvenimą.

Bet gal tai buvo tik todel, kad jam Vera patiko, kad kiekvienas jos guzikas ar kvoldas įkvėpdavo jam poetišką ir gerą nuotaiką, ko visai nepajunti iš moterų, kurios yra ne nuoširdžios, kurios neturi grožio instinkto ir yra šaltos . . . Vera taipgi turėjo gražią figūrą, dailius išlenkimus ir puikius, garbanuotus plaukus. Ogniovui, kuris labai mažai tepažino moterų, ji atrodė graži.

—Aš išvažiuoju, — jis pakartojo atsisveikindamas prie vartelių. — Nemanyk apie mane blogai! Ir ačiū už viską!

Ir vėl trukčiodama pečiais ir skambančiu kaip gimnazisto balsu, kaip ir kalbėdamas su seniu, jis dėkojo Verai už jos vaišingumą, jos malonumą ir širdingumą.

—Apie tave aš rašiau savo motinai kiekviename laiške, — kalbėjo jis. — Jeigu visi žmonės būtų tokie kaip tu ir tavo tėvas, tai gyvenimas ant žemės būtų tikras rojus. Visi jūsų namuose yra tokie pat. Taip paprasti, taip atviri, taip nuoširdūs . . .

—Kur tu išvažiuoji?

—Visų pirma pas motiną į Oriol. Tenai praleisiu porą dienų. Paskui į darbą Peterburgan.

—Ir tada?

—Tada? Dirbsiu per visą žiemą, o pavasarį vėl vyksiu kur į provinciją rinkdamas medžiagą. Na . . . lik laiminga, gyvenk šimtą metų ir gerai galvok apie mane! Dabar jau paskutinį kartą mes matomės.

Ogniovas palenkęs galvą pabučiavo Verutės ranką ir susidrovėjęs pasitaisė savo švarką ir tvarkydamas knygų ryšulį prabilo:

—Koks tirštas rūkas šianakt!

—Taip. Ar tu nieko neužmiršai?

—Nieko . . . Aš manau.

(Bus daugiau)

Lietuvoje

DIDĖJA REIKALAVIMAI ŪKIO MAŠINŲ

Kaunas. — Šiais metais žemės ūkio ir pramoninių mašinų pareikalavimas palyginti su praėjusių metų pirmuoju pusmečiu, žymiai padidėjo. Iš viso šiais metais ligi birželio 15 d. parduota įvairių mašinų už 5 milijonus litų, tuo tarpu praėjusiais metais per tą patį laiką buvo teparduota už 2.5 mil. litų. Ypač šiais metais yra padidėjęs variklių ir kuliamųjų mašinų pareikalavimas.

VISUOMENĖS MORALINIŲ PUVĖSIŲ ATSTOVAI KALTINAMŲJŲ SUOLE

Kaunas.—Birželio 24 d. Kauno apygardos teismas sprendė retą bylą.

Į kaltinamųjų suolą buvo pasodinti gatvės moteris **Antanina Stukelienė** ir **Stasys Numgaudas.**

Juodu abudu ir ligi teismo buvo laikomi kalėjime.

Antanina Blokšytė dar jauna būdama ištekėjo už Karolio Stukelio ir gyveno Pasvalyje, bet trejetą metų su vyru pagyvenus — persiskyrė, nes ji pradėjo gyventi palaidą gyvenimą. Stukelis perėjo kiton tikybon ir susituokė su kita.

Iš bendro Blokšytės gyvenimo su Stukeliu gimė duktė Lucė, kuri, tėvams skiriantis, liko pas tėvą ir jau buvo įstojus į Pasvalio gimnazijos pirmą klasę, bet belankant gimnaziją Liucei buvo sumažintas elgėsio pažimys, del to Liucė kitais metais nuo mokesčio už mokslą nebuvo atleista, o tėvas nepajėgė mokslapinigių už dukterį sumokėti, tai mergaitė gimnaziją apleido. Motina jau anksčiau buvo atvykusi į Kauną ir verslą susirado gatvėje.

Liucė atsidūrė Šiauliuose pas savo senelę. Motina, sužinojus, kad duktė yra Šiauliuose, pradėjo jai rašinėti laiškus ir kviestis pas save, o vėliau nuvažiavo ir dukterį atsivežė į Kauną.

Atvežus dukterį į Kauną motina visai nesirūpino ja, bet paskui save dukterį, 12-13 metų amžiaus mergaitę, mėgina ištempti į gatvę . . . Kai jauna mergaitė neklauso, verkia, tai motina ją muša ir kankina.

O kas tas ponas Numgaudas? Tai jau baigęs universitetą studentas, vienos studentų korporacijos narys, 29 metų amžiaus, turėjęs neblogą tarnybą vienoje valdinėje įstaigoje, tepraėję apie pusė metų, kai susituokė; žinomas frantas.

Tas "tautos pažiba" ne kartą atsiduria pas Stukelienę, Italijos g. 57a nr.

Stukelienė Numgaudui nori "išnuomuoti" ir savo dukterį, bet duktė verkia, priešinas, tai motina dukterį smarkiai sumuša, vieną syk, šaltam orui esant, ilgai laiko ją koridoriuje, antrą syk paklupdo ir verčia ilgai klūpoti.

Pinigus iš Numgaudo motina paima už save ir už dukterį.

Stukelienė pusiaukelėje nesustoja: ji primokina dukterį sakyti, kad vienas mokytojas kaltas mergaitei ir Stukelienė tikisi iš mokytojo gauti kelis šimtus litų už "paslapties" išlaikymą.

Bet ir šito sumanymo Stukelienė neįvykdė, nes kita, su ja gyvenusi, gatvės moteris neiškentė matydama Stukelienės negirdėtą elgesį su savo dukterimi, ir pranešė policijai.

Policija šias niekšybes iškėlė aikštėn, Stukelienė su Numgaudu buvo suimti ir atiduoti teismui.

Kauno apygardos teismas Stukelienę ir Numgaudą pripažino kaltais ir nubaudė po šešerius metus sunkiųjų darbų kalėjimo.

KOOPERATININKAI ŠVENTĖ SAVO ŠVENTĘ

Vilkaviškis. — Liepos 2 d. Vilkaviškyje įvyko Vilkaviškio ir Šakių apskričių žemės ūkio ir kredito kooperatyvų ir pieno bendrovių šventė, kurioje dalyvavo Vilkaviškio, Alvito, Slavikų Pajevonio, Sintautų, Virbalio, Kudirkos Naumiesčio ir Šakių žemės ūkio kooperatyvai ir Marijampolės, Alytaus, Kėdainių, Jurbarko ir Biržų kooperatinių organizacijų atstovai.

Iškilmėsna atsilankė ministro pirmininko pavaduotojas K. Bizauskas ir žemės ūkio ministras J. Krikščiūnas. Eisenoje su vėliavomis dalyvavo 19 prekybos kooperatyvų (apie 500 narių), 23 kredito kooperatyvai (apie 100 narių) ir jaunųjų ūkin. rateliai (apie 200 narių).

Ministras Bizauskas, sveikindamas Suvalkijos kooperatininkus, savo kalboje pareiškė: "Kooperacijos pradų mūsų krašte, mūsų tautoje būta iš seno. Tai talkos. Jos seniau labai madoje buvo. O talka — kooperacija. Tik žinoma, pastovi, nuolatinė talka — kooperacija — turi daugiau galimybių ir daugiau nuveikti. Kooperacija tai vienybė. Lietuva permažas kraštas, kad galėtume po vieną veikti. Todėl mes privalome dirbti draugėn susibūrę, nes vienybė tai mūsų jėga. Lietuvis bendrai, o suvalkietis tikrai savo užsibrėžtojo tikslo pasieks, tai jau yra pavyzdžiais įradyta. Todėl Vilkaviškio ir Šakių apskrityse neturi likti nė vieno ūkininko, kuris nebūtų kooperatininkas."

Ministras J. Krikščiūnas, baigdamas savo kalbą pasakė: "Suvalkų krašto ūkininkas buvo Lietuvos ūkio žiedas ir aš ne abejoju, kad jis pirmaujantį vaidmenį išlaikys ir ateityje."

Vilkaviškio miestas šventės proga buvo gausiai pasipuošęs žaliumynais ir vėliavomis ir viršuje didžiulių garbės vartų plakatu su įrašu: "Mes vysime vargą iš Lietuvos. Vienybėje kelio mums niekas nepastos." "Iš vargo kelkim mūsų šalį, vienybėje visa mūsų galia."

LIETUVOS GELŽKELIŲ 20 METŲ SUKAKTUVĖS

Kaunas. — Liepos 6 d. sueina 20 metų Lietuvos geležinkeliams. Prieš pasitraukiant vokiečių okupacinei valdžiai iš Lietuvos 1919 m. liepos 4 d. buvo sudaryta sutartis tarp Lietuvos ir Vokietijos, pagal kurią vokiečių karo geležinkelių direkcija iki tol jų žinioje esančius Lietuvos valstybės ribose geležinkelius su visais trobesiais, pastatais ir mechaniniais įrengimais perdavė Lietuvos vyriausybei.

Pagal tą sutartį liepos 6 d. vokiečiai išnuomavo Lietuvai 6 garvežius, 15 keleivinių ir 57 prekinius vagonus. Liepos 3-4 d. buvo perduota Lietuvos susisiekimo ministerijai Kaišiadorių-Radviliškio ruožas, o pati Kaišiadorių stotis buvo perduota liepos 6 d. Tą dieną iš Kaišiadorių į Radviliškį buvo išleistas pirmasis lietuviškas traukinys, kurį aptarnavo jau lietuvių brigados ir stotyse savi pareigūnai.

Tad 1919 m. liepos 6 d. laikoma Lietuvos geležinkelių pradžia ir nuo ano laiko prasideda atgimusios Lietuvos geležinkelių istorija.

PENKMETIS PLANAS ŪKININKAMS RENGTI

Kaunas. — Žemės Ūkio Rūmai žiemos metu rengia trumpalaikius kursus ūkininkams. Per pirmąjį šių metų pusmetį iš viso buvo surengti 263 trumpalaikiai kursai, kuriuose skaityta 1,837 valandos paskaitų. Kursus lankė 28,000 ūkininkų.

Žemės ūkio ministras dr. J. Krikščiūnas pavedė Žemės Ūkio Ministerijos visų departamentų direktoriams parengti naują penkmečio planą. Naujame plane bus atkreiptas dėmesys į žemės ūkio kultūrinimą ir darbo našumo pakėlimą. Penkmečio planas apims Žemės Ūkio Ministerijos darbus nuo šių metų iki 1944 m.

PADIDĖJO STATYBA

Kaunas. — Šiomis dienomis labai pagyvėjo Kaune statyba. Laisvės alėjoje statomi keli dideli kelių aukštų namai, griaunami likusieji vienaaukščiai, kitiems vienaaukščiams namams užstatyta po antrą ir trečią aukštą. — Šiemet Mažeikių apskrityje statomos 5 naujos kaimo plytinės. Sedos valsčiuje vien statomos 3 plytinės. Pajėgesni ūkininkai susidėję nori statyti dar vieną didoką plytinę. — Marijampolėje įsisteigusi "Medvilnės Audinių" akc. bvė šiomis dienomis gavo finansų ministro leidimą statyti didelį audinių fabriką Marijampolės rajone.

ĮSIGIJO SANITARINĮ LĖKTUVĄ

Kaunas. — Liepos 1 d. oro keliu pargabentas iš Paryžiaus Lietuvos aeroklubo įsigytas sanitarinis lėktuvas. Jame yra vietos sėdėti vinam pilotui ir 4-5 keleiviams. Tai yra vienas didžiausių Lietuvos aviacijos lėktuvų.

Sekamą dieną naujasis lėktuvas gavo pirmąjį užsakymą pervežti iš vienos Lietuvos vietos į Kauną ligonį, kurio šiuo metu negalima jokia kita priemone vežti.

Liepos 2 d. sklandytojas Gysas išmėgino savo sklandytuvą kuriam jis pats priderino mažą 18 arklio jėgų motorėlį, pakildamas 1,500 m. aukščio ir išskraidydamas apie valandą laiko.

KIEK LIETUVOJ VANDENŲ IR JŲ TURTAI

Kaunas. — Lietuvos vidaus vandenų plotas siekia 71,232 ha, kas sudaro 1.4 nuoš valstybės teritorijos. Ežerų plotas užima apie 60,000 ha. Lietuvoje turim 1,271 ežerą, neskaitant ežerų mažesnių kaip 2 ha. Daugumas ežerų yra smulkūs — nuo 2 iki 50 ha. Didelių ežerų, kurių plotas didesnis kaip 1,000 ha yra 12: Dusios, Metelių, Lodžių, Sartų, Virkštos (Platelių), Rekyvos, Alaušos, Lokajų, Žuvintų, Daugų, Lukšto ir Rubikių.

Didesnioji vidaus vandenų dalis (7,5 proc.) priklauso valstybei, likusioji gi — privatinių asmenų nuosavybė. Savos jūros Lietuvai beliko tik apie 20 km. tarp Palangos ir Šventosios.

Su Kuršių mariomis, Nemuno žemupiu ir kitais Klaipėdos krašto vandenimis Lietuva neteko geriausios žuklės, nes čia buvo sugaudoma dauguma lašišų, sterkių, ungurų, sigų ir kt.. vertingesnių žuvų. Šventosios Palangos rajono jūrų žvejyba duoda kasmet tiktai apie 450,000 kg žuvies, kurios piniginė vertė siekia nuo 70-80,000 Lt. Daugiausia, apie 70 proc., čia sugaunama menkių, plekšnių ir strimelių. Vidaus vandenyse kasmet sugaunama maždaug 600,000 kg. įvairių veislių žuvies. Tame skaičiuje nuo 70-80,000 karpių iš dirbtinių tvenkinių. Vidaus vandenyse kasmet sugautoji žuvis įvertinama apie 600,000 Lt. Tuo būdu iš vidaus vandenų ir likusios mūsų jūros pakraščio iki šiol kasmet turime iš viso tiktai apie 1,000,000 kg. žuvies, kurios bendra vertė siekia 700,000 Lt.

Ir Visuomenei Ateina Laikas Apsispręsti

Sąlygos, privedusios prie vyriausybės pasikeitimo, ir pats to pasikeitimo faktas, be abejonės sudavė smarkų smūgį tautininkų partijai. Gal niekad taip ryškiai mūsų liaudis nematė tautininkų partijos bankroto, kaip per paskutinius metus. Fašistų-tautininkų partija galėjo vieningai valdyti tautą žiauriausio teroro priemonėmis. Bet ji negalėjo mobilizuoti tautos Lietuvos nepriklausomybei ginti, kai Lietuvai susidarė sunkios tarptautinės sąlygos ir negalėjo mobilizuoti ne tik dėl to, kad bendrai teroro priemonėmis negali būt sustiprinta tautos valia, jos pasiryžimas, bet ir dėl to, kad tautininkų partijos išketas "vadas" Smetona vėl gali parduoti Lietuvą, kaip ją buvo pardavęs vokiečių imperializmui 1918 m. Štai dėl ko tautininkų partijos bazė siaurėjo, štai dėl ko plačiausi sluoksniai pasiryžo viešai pareikšti savo nepasitenkinimą tautininkų diktatūra, kas neišvengiamai turėjo privesti bent prie pasikeitimo tautininkų diktatūros sudarytos vyriausybės.

Visuomenė su entuziazmu sutiko naujos vyriausybės ryžtingą pasižadėjimą ginti Lietuvos nepriklausomybę ir jos pasižadėjimą įvykdyti tikrą tautos vienybę. Tą entuziazmą visuomenė pademonstravo per skaitlingus susirinkimus ir tas entuziazmas visur siejosi su besiveržiančia giliausia neapykanta tautininkų partijai, jis kiekvienam parodė tautininkų partijos visišką bankrotą.

Reikia pažymėti nuopelnus tų žmonių iš kariuomenės tarpo, kurie anksčiau dirbo tautininkų režimo sąlygose, bet kurie, visuomenės judėjimui angant, ėjo prie vyriausybės pakeitimo prieš tautininkų partijos norą, bendradarbiaudami su seniau buvusiomis opozicinėmis srovėmis. Tačiau dabar vis labiau ryškėja tas faktas, kad kai kuriems iš šitų žmonių labiau rūpi išauginti fašistų-tautininkų sukurtą politinį režimą ir jos visą teroristinį aparatą, negu įvykdyti tikrą tautos vienybę. Šitos pastangos matyti jau vyriausybės deklaracijoj, o antra — dabar pasireiškiančiuose reakcijos žingsniuose.

Žalinga Lietuvai tautininkų partija, kurią iš karto vyriausybė neva žadėjo pažaboti, ir toliau tebestiprina savo įtaką į valstybės gyvenimą. Nepaprasto meto įstatymas ne tik neliečia tautininkų partijos, bet jis faktinai lieka jos rankose ginklu prieš kitas politines sroves. Visuomenę mobilizuojantieji susirinkimai vis labiau pažabojami, dar gi ministerių kalbos cenzūruojamos. Visos Lietuvos reikalaujamos amnestijos politiniams kaliniams ne tik neduodama, bet dar grąsinama atkutusiai liaudžiai naujais apinasriais. Nutolstama dargi nuo to, kas buvo skelbiama vyriausybės deklaracijoj. Taigi, naturaliai kyla klausimas, kad jei taip dalykai klosis ir toliau, tai ar liaudininkai, krikščionys demokratai neliks priedanga besibankrutuojančiam tautininkų režimui atstatyti.

Nestebėtina, užtat, kad tautos mobilizavimas nepriklausomybei ginti, pasireiškęs pirmu po vyriausybės pasikeitimo metu, dabar kaip ir nepaženges iš vietos. Plačioji liaudis gausiai dalyvavo rinkime aukų ginklų fondui, Šaulių Sąjungos ir kariuomenės stiprinime. Bet visuomenė pradeda nusivilti, kad vyriausybė ima išsižadėti savo atsisakymo dalinti piliečius į "sūnus ir posūnius," kada pradedama rūpintis tautininkų partijos likimu, o ne tautos vienijimu nepriklausomybei ginti. Ji pradeda nusivilti, kada vyriausybė nemaža savo naudingų Lietuvai prižadų paliko prižadais ir nevykdo gyveniman. Ir tai visiškai suprantama, nes Lietuvos liaudis — šita vienintėlė kovotoja dėl Lietuvos nepriklausomybės gynimo — jaučia, kad jos apgynimui ne pažadai reikalingi, o tuč tuojau įvykdyti visas tam reikalingas priemones.

Taigi visuomenė iš vyriausybės kol kas susilaukė tik pažadų suvienyti visą tautą nepriklausomybei ginti ir tikrų faktų — reakcijos stiprinime. Tai turi versti ir ilgainiui privers visuomenę apsispręsti. Savosios šalies Lietuvos liaudis neatiduos be kovos ne tik svetimšaliam okupantam, bet ir stiprėjančiai dabar reakcijai, turinčiai tikslą silpninti pasireiškusį vieningą tautos judėjimą.

Vyriausybei pasikeitus mūsų partija aiškiai pasakė, kad į skaito, jog Lietuvos apgynimui reikalinga tokia valdžia, kuri būtų tiesioginiai tautos pastatyta, besiremianti tauta ir suteikianti jai laisvių mobilizuot savo jėgas. **Bet šitose konkrečiose sąlygose, kai Lietuvai tiesiog grėsia okupacija, mūsų partija rado reikalingu remti tuos susidariusios vyriausybės žingsnius, kurie eitų nepriklausomybės stiprinimui.**

Mūsų partija ir šiandien nusistačiusi remti tokius vyriausybės žingsnius. Bet ji visiškai aiškiai supranta, kad ne nuogi ginklai gali apginti nepriklausomybę. Svarbiausias tautos ginklas, — tai dvasinis stiprumas. Tuo tarpu tautininkų pradėtoji reakcija prieš Lietuvos tautą silpnina tą mūsų svarbiausį ginklą.

Štai dėl ko šiandien visa tauta vardan savo geresnės ateities turi griežtai protestuoti prieš mėginamus vyriausybės reakcinius žingsnius. Visa tauta turi reikalauti leisti kurtis jos pačios iškeltam patriotiniam frontui, ir nieko nežiūrint jį kurti šiandien. Ji turi reikalauti tuč tuojau įvykdyti vyriausybės duotus pažadus. Ir tą kovą ji turi vesti vieningai, tačiau atmesdama į šalį besišliejančius prie judėjimo voldemarininkus — šitą seną Hitlerio agentūrą.

Nors dėl Sovietų Sąjungos griežtos pozicijos, apsaugoti mažąsias tautas nuo agresorių, Lietuvos tarptautinė padėtis sustiprėjo, bet fašistinė agresija nenuleidžia rankų, taigi karo atveju Lietuva gali tapti viena pirmųjų agresijos aukų. Be to, antiagresijos fronto sąvoka savaime yra ta, kad ir pačios užguitos tautos, nors ir mažos jos bebūtų, stotų ginti savo kraštą. Ir jei tokiose sąlygose vieton vyriausybės pusės reakcijos žingsnius prieš tautą, tai aišku, kad turi ateiti laikas ir visuomenei apsispręsti ir vyriausybės atžvilgiu.

Ne Surogatas, o Visuotinė Amnestija Politkaliniams

Nors plačioji visuomenė reikalauja visuotinės amnestijos politkaliniams, vyriausybė dar iki šiai dienai aiškiai nepasisakė tuo klausimu. Vyriausybė dar šiandien nėra pasiryžusi paliuosuoti politkalinius — Lietuvos nepriklausomybės gynėjus. Vienam pasikalbėjime su spaudos atstovais Teisingumo ministeris pareiškė, kad amnestijos greit negalima duot dėl tarptautinės padėties. Plačioji visuomenė, žinoma, tokį argumentą prieš amnestijos paskelbimą neranda tautos vienijimo mes matome iš rimtu, ir dar garsiau reikalauja amnestijos. Tuomet seka antras Teisingumo ministerio pareiškimas spaudos atstovams, kad esą vyriausybės nusistatyta teigiamai dėl amnestijos, ir kad renkamos žinios apie įvairias politines grupes. Tame pareiškime jau kaip ir matyt žingsnis pirmyn amnestijos klausime, bet jame vis dar nėra aiškaus pasisakymo tuo reikalu. Ir kartu tas antrasis pareiškimas kelia nerimą ar vyriausybė nesirengia paskelbti amnestijos surogatą vieton visuotinės amnestijos. Tam įtarimui duoda pagrindo ir spaudoj pasirodžiusi žinutė, kad Teisingumo ministeris esąs išsiuntinėjęs aplinkraštį kalėjimų viršininkams, kad pastarieji prisiųstų žinias apie laikomus ten politinius kalinius: jų skaičių, sveikatos stovį, kiek ilgai sėdi, kiek dar laiko liko sėdėti ir t.t. Kam tas aplinkraštis ir panašios žinios, jei būtų pasirįžimas paskelbti visuotinę amnestiją? Juk tat galima padaryti visai paprastai: išleisti įstatymą, kuriuo paliuosuojami visi politiniai kaliniai, išskyrus šnipus ir valstybės išdavikus.

Kaip matyti iš aukščiau pasakyto yra pagrindo įtarti, kad vyriausybė nepakištų visuomenei amnestijos surogato, tai yra, kad gali amnestuot tik mažą skaičių nesveikų, arba turinčių mažai sėdėt ar panašiai.

Jei vyriausybė ištikrųjų eitų prie tokio surogato, tai tas kalbėtų tik prieš ją, nes tai aiškiai parodytų, kad ji nė kiek nesiskaito su plačiausia visuomene. Vyriausybės nariai lankydami provincijas patys gerai įsitikino, kad **visa Lietuva reikalauja visuotinės amnestijos politkaliniams, išskyrus šnipus ir valstybės išdavikus.**

Vyriausybė gerai žino, kad visuotinės amnestijos politkaliniams reikalauja Kaunas, Šiauliai, Panevėžys, Ukmergė, Utena, Telšiai ir kt. miestai, to reikalauja kaimas. Surinkta mažiausia 25,000 parašų, į vyriausybę tuo klausimu kreipiasi įvairios organizacijos, gausios delegacijos ir visuomenės veikėjų grupės. Tad jei vyriausybė į tai nekreips dėmesio ir duos tik amnestijos surogatą, tai tuo ji sukels prieš save visuomenės nepasitenkinimą. Ir tai bus visiškai suprantama. Nes kas

(Nukelta ant 6 puslp.)

"Mes vysim vargą iš Lietuvos! Vienybėje kello mums niekas nepastos!" Žemaičių minios, susirinkusios į ūkininkų-kooperatininkų šventę Mežeikiuose birželio 29 d.

Kaip Kas iš Montrealo

Iš Montrealo Siuvėjų Gyvenimo

Labai prastai atrodo prasidėjęs žieminis siuvėjų darbo sezonas. Jau liepos mėnuo baigiasi, o dar tik didesnės dirbtuvės pradeda po truputį dirbti, kuomet kitais metais jau pilnu tempu dirbdavome. Tas rodo, kad šis sezonas bus prastas del darbininkų. Žinoma, kad sezonas pasivėluojančiai prasideda, tai kartais būna tik bosų maniev-ravimas. Pavyzdžiui, bosai nutęsia sezono pradėjimą todėl, kad jie turėtų progą pigiau darbininkus pasisamdyti. Girdi, gaučiau darbo, bet kada darbininkams reikia brangiai mokėti, tai ir už užsakymus turiu brankiai skaityti, del ko ir negaunąs užsakymų. Tai sąmoningas darbininkų gazdinimas ir prisivertimas pigiau dirbti. Nors, tiesa, ir užsakymų šiek tiek mažiau gaunama.

Bedarbių siuvėjų skaičius didėja. Ypatingai padaugėjo offe-presorių. Jie vejami iš darbų, o jų vietoje pastatoma moderniškesnės prosinimui mašinos, su kuriomis kelis kart daugiau darbo atliekama.

Man atrodo, kad unija turėtų sutvarkyti darbą ir atlyginimą taip, kad nors patys preseriai neturėtų galimybės vienas kitą išvyti iš darbų.

Tik kada visų prityrusių presorių atlyginimas bus suvienodintas ir darbo valandos tinkamai sureguliuotos, tai dabartinė presorių nelaimė, bedarbė, bus prašalinta ar sumažinta .

Kita Montrealo siuvėjų nelaimė, tai tos nelaimingos "kontrės," maži provincijos miesteliai, kur bosai perkelia savo dirbtuves. Ten jie atidaro savo įmones ir be jokių unijos varžymų samdo iš farmų neorganzuotus darbininkus, kurie jiems už pusdykę dirba. Jie ten išpildo didesnę dalį savo užsakymų.

Tokiems bosų skymams padeda ir mūsų provincijos premjeras Duplesis. Jo ir bosų sauvaliavimo suvaldymui reikalinga stiprios unijos. Tik stipriai organizuota unija galės bosus apsupti iš visų pusių ir neleisti savo teisių paneigti.

Mūsų 242 lokalo nariai, paskutiniu laiku perdaug pradėjo atostogauti. Lokalo organizaciniame darbe mažai imasi atsakomybės. Tai blogas reiškinys, kuris eina siuvėjų nenaudai..

Mes lietuviai visuomet pasirodydavome geri aktyvistai, ką nusistatydavome, tai padarydavome, bet dabar pradedame kartais net pamiršti unijos budavojimo ir tvirtinimo reikalus.

Kiek laiko atgal mes nutarėme reikalauti iš centrinio ofiso, kad mums duotų teises turėti savo biznio agentą arba organizatorių. Prieš nutarimą daugelis drukšmingai reikalavo, kad tas būtų išgauta, nes to reikalauja mūsų lokalo narių gerovė. Tarimas padarytas. Riekia veikti, bet tuo tarpu daugelis mūsų narių net į susirinkimus ir posėdžius neateina. Tai kenkiantis unijai apsileidimas. Nežiūrint, kad ir labai šiltas vasaros oras ir būtų malonu atsikvėpti, kur nors pavėsyje, bet atminkite, kad mūsų neorganizuotumas, ar apsileidimas gali skaudžiai atsiliepti ant siuvėjų gyvenimo ateityje.

Numatoma, kad rugpiūčio mėnesį gali būti unijos viršininkų rinkimas. Po tam gali pasunkėti mūsų kova už didesnes teises 242 lokalui. Tad dabar turime visi mestis daug energingesnin darban. Rugpiūčio 2 dieną įvyks visuotinas narių susirinkimas. Mes turime visi, kaip vienas, dalyvauti. Labai svarbu, nes jau senai neturėjome susirinkimo.

—o—

Tenka pranešti linksmesnę žinią, kad mūsų lokalo narys Petras Girnius, po labai pavojingos ligos pradeda sveikti. Rašant šiuos žodžius jau numatoma, kad tuoj išeis iš ligoninės. Laukiame draugo.

Šiomis dienomis liga palietė kitą mūsų lokalo narį, gerą aktyvistą, V. Bunkų. Jis pergyveno operaciją ant dešinės rankos piršto. Operacija nėra labai pavojinga, bet gana skaudi ir keletą savaičių sutrukdo nuo darbo.

—o—

Šia proga pranešu, kad mūsų lokalo narių susirinkimai įvyksta kartą į mėnesį, bet komiteto posėdžiai vyksta kas trečiadienį. Kas turite kokių unijinių nusiskundimų, prašomi kreiptis į minimus posėdžius, bei susirinkimus.

Dzukas

Montrealiečių Vargai Su Maudynėmis

MONTREAL. — Nėra girdėtina, kad žmogus galėtų eiti per vandenį nesušlapęs kojų, bet panašiai yra montrealiečiams su maudynėmis. Gyvename ant salos, kurią iš visų pusių supa vanduo, bet vasaros laiku nėra kur darbo žmogui pasimaudyti, pasikaitinti saulės spinduliuose ir naudingai praleisti poilsio laiką. Rodos miesto ponams turėtų būti gėda, bet matomai neturi jos.

Apie maudynes kalbant, tenka aiškiau pasakyti, kad Montrealo vadinamos maudynės randasi ant šventos Elenos salos. Tai labai maža vieta, kurioje telpa apie porą-trejetą tūkstančių žmonių, bet maudymuisi nepergeriausia. Asmuo, norintis čionai išsimaudyti, turi turėti po vandenį tinkamus braidyti batus, kad kojų neužsigautų, nes čia randasi apsčiai akmenų. Tai jau ir geriausios Montrealo maudynės, parankiausios darbo žmogui prieiti, nes į jas nuveža ir parveža už 5 centus. Sekmadieniais į šias maudynes privažiuoja tiek žmonių, kad maudyklių dalyviai jaučiasi lyg silkės bačkoje. Vietoje poilsio randa nuovargį, bet kaip tas priežodis sako, kad kuomet žmogus skęsta, tai ir už britvos stveriasi. Taip ir čia, žmonės neturėdami geresnių maudymuisi vietų, lenda į akmenų pilną vietą, kurioje daug susižeidžia, nuo nešvaraus vandens gauna odos ligas ir net prigeria. Tačiau žmonės to nepaiso ir vis mėgina tenai ieškoti sveikatos.

Šventos Elenos saloje esančiomis maudynėmis susirūpino ilgaskverniai. Jie pasirašė po reikalavimu, kad miestas maudynėse atskirtų vyrus nuo moterų. Nežinia delko jie norėjo maudynėse atskirti moteris nuo savo vyrų ir vaikų, nekurie sako, kad iš pavydo, bet miestas tokį reikalavimą atmetė.

Kad ir dabar tos maudynės labai mažai skiriasi nuo koncentracijos stovyklos. Sargų pristatyta tiek, kad paprastą dieną išeina po vieną sargą ant kiekvieno besimaudančio žmogaus. Bet tie sargai ne tiek saugoja žmones nuo prigėrimo, kiek saugoja, kad esantieji ant kranto per daug žemai nenusileistų maudymosi kostiumu ir per daug arti neprisiglaustų prie moterų. O jeigu jau skęsi, tai jiems nesvarbu. Jie mano, kad prigerdamas šventu vardu pavadintoj vietoj greitai eisi į dangų ir nepapildysi "pasipiktinimo." Čia be priežiūros neapsiversi, o prižiūrėtojai elgiasi, kaip su necivilizuotais žmonėmis.

Mano nuomone, Montrealo gyventojai turėtų miesto reikalauti, kad jis įtaisytų geras maudynes, o jų įtaisymui vietos yra gana daug. Ateinančių rinkimų metu reikia rinkti tuos žmones, kurie rūpintųsi žmonių gerove, jie ir įtaisys geras maudynes.

J. Karvelis

Paveiksle matote judžių žvaigždę Miss. Marlene Dietrich (dešinėje) beišeinančią iš Londone suruoštos parodos, kurios tikslas sukelti finansų del St. Batholomer ligoninės. Ji lankėsi parodoje su šimtais kitų lankytojų.

Štai jums proga pasirinkti patogių, lengvų ir pigių vasariškų uniformų del merginų ir moterų. Paveiksle demonstruojamos vasarinės mados, kurios esančios ne tik patogios, bet ir vėsios devėti. Tai proga pasirinkti ir "stailiškai" pasirėdyti bevykstant į poilsio vietas. Tik, dėja, nevisom tarbininkėm tas galima.

Moterų Reikalai

MONTREAL, Que. — Pereitame Lietuvių Literatūros Djos suvažiavime padaryti kai kurie tarimai, liečianti moterų veikimą, t.y.: centralizavimas jų veikimo, įvedimas Moterų Skyriaus Liaudies Balse ir kiti dalykai.

Nutarimas padarytas, tik reikalinga pravesti gyveniman, o kad tą įgyvendinti, tai pirm to reikalinga gerai tais klausimais padiskusuoti visų kolonijų moterims, kaip pasekmingiau ir lengviau šiuos tarimus pravesti.

Prabėgo jau virš mėn. laiko nuo suvažiavimo, bet šiais klausimais dar tik iš dviejų kolonijų balsai pasigirdo, užgiriant šiuos tarimus, būtent: iš Montrealo ir Winnipego. Bet ką veikia **Toronto** ir kitų kolonijų moterys? Kodel jos nieko neprasitaria? Nejaugi kitų kolonijų moterims šie klausimai svetimi, nediskusuotini? Ar turėjote šiais klausimais diskusijas? Jei taip, tai kodel neiškelti spaudoje savo nuomonės? Reikalai liečianti bendrai visas moteris, todel bendrai turi būti ir diskusuojami.

Winnipegietės draugės reiškia pilną pritarimą, kas liečia moterų veikimo centralizavimą, nes kiekvienai aišku, kad cetralizuotas bile kokioj srityj darbas visuomet duoda geresnes pasekmes. Jos pilnai pritaria ir pageidauja, kad būtų įvestas savas skyrius Liaudies Balse, pasižadėdamos sulig išgalės bendradarbiauti, o kad savo pasižadėjimą pildys, tai netenka abejoti, nes praeities jų darbai įrodė, kad pasiryžusios dirbti savo klasės labui. Jos apdiskusavo ir organizacijos vardą ir kas turėtų būti rašoma moterų skyriuj. Tai vis gerosios pusės mūsų draugių winnipegiečių. Jas turėtų pasekti kiekvienos kolonijos moterys ir tą daryti neatidėliojančiai.

* * *

Jau gana ilgas laikas, kai Amerikietės draugės pradėjo ruoštis dideliam ir svarbiam darbui, tai sušaukimui Moterų Seimo, kuris numatomas ant 7, 8 ir 9 dd. rugsėjo, šiais metais, Brooklyne. Jos numačiusios minėtame seime apdiskusuoti eilę gana opių klausimų, kurie ypatingai šiuo momentu labai diskusuotini, kaip tai: užmezgimas artimesnių ryšių tarpe Lietuvos ir Amerikos moterų; palaikymas tampresnių ryšių su kitų tautų kultūros, taikos ir sveikatos moterų organizacijomis; rasti būdus tampresniam susiartinimui su Amerikoje gimusiais jaunuoliais lietuviais; ieškoti būdų įsteigimui pastovios Amerikos lietuviams seneliams prieglaudos; įkurti pastovų fondą gelbėjimui gabiems, bet finansiniai neturtingiems lietuviams jaunuoliams tęsti mokslą; laike seimo turėti moterų darbo parodą.

Kaip matome, tai amerikietės draugės užsibrėžusios gana kilnius siekius, kurie nemažiau turėtų apeiti ir kanadietėms moterims. Kai kurių kolonijų moterys seimo klausimą svarsto, duoda pasiūlymus, stengiasi sukelti kiek finansinės paramos ir suka galvas, kaip sukelti lėšų pasiuntimui delegatės į minėtą seimą.

Kad kanadietėms moterims svarbu dalyvauti šiame seime, tai netenka abejoti. Bet skaitlingą delegaciją, del sunkios geografinės padėties, mums neįmanoma pasiųsti. Tuos sunkumus lengviausiai galėtų nugalėti, tai Montrealo ir Toronto kolonijos, kurios geografiniu atstumu arčiausiai randasi. Gi kitų kolonijų moterys, kurioms neįmanoma pasiųsti delegatės, reiškite savo nuomones, duokite pasiulymus raštu; taipgi pasistengkitės sulig išgalės paremti finansiniai šį didelį darbą.

* * *

Nežinau kame priežastis, kad pastaruoju laiku beveik kaip ir nepastebima Liaudies Balse Moterų bendradarbių. Ar išvažinėjusios į "kurortus," ar nuo karščio plunksnos išdžiuvo? Poilsis kiekvienam, ypač vasaros laiku, ne pro šalį, bet reikia neužmiršti, kad nėra sveika rūdinti plunksnas; be to, nerašydamos apsunkiname draugus dirbančius prie laikraščio, nes mūsų spragą turi kiti draugai užpildyti.

Todel, draugės, nepasiduokime vasaros karščiams. Jei kitus darbus galime pravesti visuomet produktingiau už vyrus, tai ir šitoj srityj nepasiduokime!

P.

Iš Naktinio Pikniko

MONTREAL. — Nors liepos 8 dieną lietus darė daug bandymų, rodos, lyg norėdamas sulaikyti naktinį jaunimo pasilinksminimą šviežiame ore, tačiau savo "piktumą" išliejo per anksti ir tuo tiktai sulaikė nekuriose gatvėse gatvėkarius, bet nepajėgė sulaikyti naktinio pikniko.

Apie 9 valandą vakaro pradėjo jaunimas dideliais būriais rinktis į Tetreaultville parką. Muzikos garsai pradėjo girdėtis tolimose vietose, o jaunos porelės, vedinos ir savo vaikus, matyt, norėdamos prisiminti jaunystę, traukė į lietaus nuplautus krūmelius, kurie maloniu kvapu kvepėjo. Tos jaunos porelės tarp žaliuojančių lapų rado dar didesnį malonumą. Taip apie 11 valandą piknike buvo virš dviejų šimtų dalyvių, kurie šoko ir linksminosi.

Tai buvo pirmas naktinis piknikas Montreale, suruoštas Vytauto klubo jaunuolių skyriaus. Žinoma, pagal jaunuolių įdėtą darbą buvo ir geros pasekmės, liks keletas centų.

Ką sako tokio pikniko surengimo reikalu Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos jaunuolių skyrius? Kol kas tyli. Man rodosi jis turėtų sukrusti, kai kada pasirodyti su sportu, taipgi turėtų surengti ir kaip kokį vasaros parengimą.

Linkėtina visiems Montrealo jaunuoliams gražiai ir organizuotai vesti organizacinį darbą.

Ąžuolėlis

Demokratinių ir Agresinių Valstybių Karinės Jėgos

(Pabaiga)

Orlaivynas

Būsimuose karuose orlaiviai ruošiami atlikti svarbiausius uždavinius. Jų tikrąjį turimą skaičių visos valstybės slepia. Kiek teko apytikriausia apskaičiuoti, tai šių metų pradžioje Didžioji Britanija turėjo 2,000 pirmos klasės orlaivių ir 2,700 kiek senesnių. Francija — 1,300 pirmos klasės ir 2,200 senesnių. Sovietų Sąjunga — 4,000 pirmos klasės orlaivių (Europos orlaivyne) ir 8,000 senesnių. Visos šios trys valstybės galėtų paleisti kariniams veiksmams 7,600 pirmos klasės orlaivių ir 20,500 senesnių, kurie irgi dar pilnai tinkami kariniams veiksmams atlikti.

Agresinių valstybių orlaivyną lyginant tiktai su Anglijos ir Francijos orlaivynu išeina, kad ant kiekvieno agresorių ašies orlaivio tenka po du pastarųjų šalių orlaiviu.

Dabar visose šalyse smarkiu tempu eina karinių orlaivių gamyba. Agresinės valstybės orlaivių gamyboje jau pasiekė aukščiausį laipsnį ir didinti šią gamybą daugiau nebepajėgia. Demokratinių valstybių orlaivių gamybą dar galima padidinti. Ekspertai apskaičiuoja, kad dabar orlaivių gamyba eina sekančiai: Didž. Britanija pasigamina po 1,500 orlaivių į metus, o laike karo galėtų pasigaminti 2,000. Francija po 1,000, o laike karo 1,500. Sovietų Sąjunga gaminasi po 8,000 ir laike karo gamintų tiek pat.

Agresinė Vokietija gaminasi po 4,300 į metus ir Italija po 1,000. Laike karo jų orlaivių industrija nebūtų galima pakelti. Viena, del tos industrijos neužtektino didumo, o kita, del stokos žaliadaikčių.

Virš paduotieji apskaičiavimai imti iš labiausia patikimų šaltinių (Tautų Sąjungos leidinių). Kiti daviniai rodo, kad ištikus reikalui kaip kurios iš viršui aprašomų šalių, turi ir galės pasigaminti kelis ir net keliolika kartų daugiau karinių orlaivių. Yra davinių, kad Didžiosios Britanijos karo industrija atsitikus svarbiam reikalui galėtų pagaminti 60,000 orlaivių į metus.

Agresoriai Ekonominiai Silpni

Kilus karui ar jam besiruošiant reikalinga dideli ekonominiai ištekliai. Tą tvirtina Didžiojo Europos Karo pasekmės. Pralaimėtojais buvo tie, kurių pirmiausia išsisėmė ekonominiai ištekliai.

Kaip dabar pasauliniai statistiniai biurai apskaičiuoja, tai agresoriams nėra jokių progų iš silaikyti jų planuojamuose karuose. Svarbieji karui reikalingi turtai yra daugumoj kontroliuojami demokratinių šalių. Pavyzdžiui, 72 nuošimčiai pasaulyj iškasamų anglių priklauso Suvienytoms Valstijoms, Britanijos imperijai ir Sovietų Sąjungai. Įvairūs aliejai, be kurių būsimas karas visai negalimas, jų 73 nuoš. gaunami iš Suvienytų Valstijų ir Sovietų Sąjungos. Geležies ir plieno 89 nuoš. gaunami iš Suv. Valstijų, Britanijos Imperijos, Francijos, Sovietų Sąjungos ir Švedijos. Medvilnės 88 nuoš. pasaulio kiekio patiekia Suv. Valstijos, Britanijos Imperija, Kinija, Sovietų Sąjunga ir Egiptas.

Su maisto produktais ir panaši istorija. Pasaulio didieji kviečių tiekėjai yra: Sovietų Sąjunga, Suvienytos Valstijos ir Kanada. Vokietija, Italija ir Vengrija užaugina tiek kviečių, rugių ir miežių, kiek užaugina Anglija, Francija, Rumunija ir Lenkija. Kas reiškia, kad svarbiausieji maisto produktai irgi yra demokratinių valstybių rankose.

Ką tas viskas sako? O tą, kad jis įpareiguoja demokratiniai nusistačiusias valstybes tartis ir neduoti agresoriams išprovokuoti karą. Žinoma, tas nereiškia, kad demokratinėms valstybėms nėra pavojaus. Priešingai, dabar yra tokia padėtis, kad ruošimasis karui — apsigynimui yra net būtina. Kaip bile niekšas gali išprovokuoti peštynes, taip bile agresorius gali sukurti pasaulinį karo gaisrą.

Liaudžiai stovi dideli uždaviniai. Mes gyvendami daug-maž demokratinėje šalyje, turime veikti, kad išvystytume kuo plačiausį masinį veikimą, kuriuo galėtume priversti ar įtikinti, kad vyriausybė padėtų suorganizuoti pasauliniu maštabu antiagresinių valstybių bloką, kuris Romos-Berlyno-Tokio ašį sulaužytų ir karo ruošėjus suvaldytų, kad neleistų jiems sukurti pasaulinį karo gaisrą.

A. K.

NE WYORK, — Pasaulinę parodą kasdien atlanko po apie 177,000 žmonių. O kad padengtų reikiamas parodos išlaidas, tai turėtų lankytis kasdien po 275,000 žmonių. Ligi šiol į parodą atsilankė jau 14,000,000. Apskaičiuojama, kad laike parodos viso sezono turėtų atlankyti nemažiau 65,000,000 žmonių.

Del neužtektino lankytojų skaičiaus prisiėjo 500 iš 7,000 parodoje dirbančių darbininkų atleisti. Ir numatoma, kad bus paleista iš darbo dar 1,000 darbininkų.

Savo reikalus veskite per tuos biznierius, kurie skelbiasi LIAUDIES BALSE.

Pranešimai

Montreal, Que.

Bendras Moterų Susirinkimas

Susidėjus keletai svarbių reikalų, k. t. apdiskusavimui LLD suvažiavimo tarimų, liečiančių moterų klausimus, organizacinio fondo vajų, Liaudies Balso metinį pikniką, Amerikiečių moterų Seimo klausimą ir kitus dalykus, Montrealo abiejų LLD Moterų skyrių valdybos numatė šaukt bendrą minėtų skyrių moterų susirinkimą, kuriame bendrai galėtume apkalbėti minėtus klausimus.

Į šitą susirinkimą kviečiame atsilankyti ne tik aldietes moteris, bet ir ne aldietes, nes bus toki klausimai diskusuojami, kuriuose ir ne aldietės moterys namažai prisideda darbu, k. t. Liaudies Balsui ir k.

Susirinkimas įvyks posančaliečių salėje, 01234 Charlevoix St., ateinantį penktadienį, liepos 28 d., 8 val. vak.

Iki malonaus pasimatymo!

Moterų Komitetas

Toronto, Ont.

Piknikas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Draugijos 1-ma kuopa rengia linksmą **pikniką,** kurįs įvyks ateinantį sekmadienį, liepos 30 dieną, Westone, prie draugų Masių ūkės.

Šokiams grieš gera muzika. Taipgi bus visokių pamarginimų ir įvairumų praleisti linksmai laiką.

Trokai veš nuo Gore Vale Ave. Pradės vežti pirmą valandą po pietų.

Kviečiami visi Toronto ir apylinkės lietuviai atsilankyti.

Parengimų Komisija

Sūnų ir Dukterų Draugijos Narių Žiniai

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos pirmos kuopos protokolų sekretoriaus pareigas eina J. Kevėža. Tad visais kuopos reikalais kreipkitės pas jį: **J. Kevėža, 157 Gore Vale Ave.**

IR VISUOMENEI ATEINA LAIKAS APSISPRĘSTI

(Atkelta nuo 4 puslp.)

šiandien galvoja apie surogatą, o ne apie visuotinę amnestiją, tas nepriklausomybės gynimu rūpinasi tik žodžiais, o ne darbais. Nes dargi tokia šalis, kaip Latvija, kurios fašistinis režimas nei kiek nepasikeitė, paskelbė amnestiją.

Visuomenė reikalauja visuotinės amnestijos politkaliniams ne dėl to, kad jų reikia pasigailėti, bet dėl to, kad jie ne tik kad nepavojingi valstybės saugumui, bet naudingi jai. Kuomet valstybė šauks, jie stos pirmieji su ginklu rankose ginti Lietuvos nepriklausomybę. Apie tai sako ir tvirtas politkalinių balsas.

(Iš "Tiesos")

Dr. Gordon, Murray, torontietis, kurį Anglijos Chirurgų Karališkoji Kolegija pakvietė į Londoną skaityti mokslinę paskaitą, už ką jis gavo profesoriaus laipsnį. Jis nufotografuotas po sugrįžimo iš Anglijos.

"Winnipegiečių" Laiškas Liaudies Balsui ir Kas Už To Laiško Slepiasi

(Atkelta nuo 2 puslp.)

gandus prieš laikraštį ir kitose kolonijose, kur tik jis buvo. Jei jam nesisekė, tai tik delto, kad tose vietose lietuviai laikraščius skaito ir gerai apie juos žino. Gi winnipege jam pasisekė kiek geriau.

Jam daug padėjo ir tas faktas, kad nemažas skaičius winnipegiečių nėra Liaudies Balso skaitytojais. Net ir winnipegiečių laiško autorių tarpe du nėra Liaudies Balso skaitytojai. Tokiu būdu lengva bent kam tuos žmones sukiršinti.

Apie tuos, kurie skaito, bet pasidavė Naujienų ir Keleivio politikai, daug ko pasakyti regalima, tačiau galima pažymėti, kad draugai taipgi klysta. Defitistinė Keleivio ir Naujienų politika nenaudinga. Prieš tokią politiką griežtai kovoja ne tik Komunistų Partija, bet ir kitos srovės, neišskiriant nei Lietuvos Žinių liaudininkų.

Ant galo galime pasakyti, kad mes už tai, kad winnipegiečiai mums reiškė kritiką, kad balsavo pasiųsti laišką nepykstame. Tikrenybėje tai reikia padėkoti. Nes tas duoda mums progą pamatyti, kame mūsų judėjime silpniausia vietą, kas tuomi naudojasi. Po to viso mes visus sąžiningus mūsų judėjimo draugus ir drauges kviečiame prie dar didesnio darbo. Prie akylesnio sekimo nuolatos iškylančių naujų problemų, prie dažnesnių ir rimtesnių diskusijų įvairiais naujais klausimais ir prie kovos prieš visus tuos, kurie prisidengę nori pažeisti mūsų vienybę, pakenkti Lietuvos liaudžiai ir Lietuvos nepriklausomybei. O jų yra visur. Jie stengiasi pasinaudoti mūsų nesutikimais ir kurstyti. Net aršiausi tautininkai šiandien pradėjo šaukti silpnesniuosius į kovą prieš Liaudies Balsą, kaip "sufašistėjusį" laikraštį. Visi elementai, nuo tautininkų iki trockistų, dabar sujudo veikti, kad pažeisti kanadiečių vieningumą ir tuomi susilpninti kovą už atsteigimą laisvės Lietuvoje, nors tais veiksmais jie kenkia Lietuvos nepriklausomybei.

Redakcija

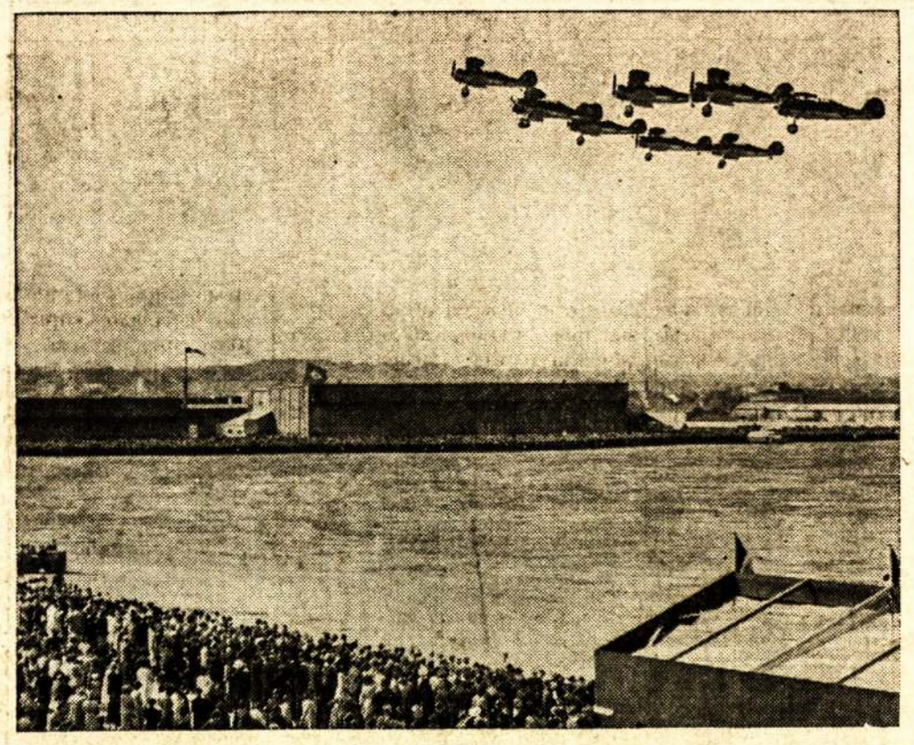

Belgijos ir kitų šalių karinių orlaivių paradas arti Bruselio, ant vieno iš didžiausių aerodromų. Paveiksle matote glaudžioje eilėje skrendant Belgijos orlaivininkus. Jie lenktyniuoja.

Asilijada Naujienų Padangėje

TORONTO. — Lietuvių senose pasakėčiose yra daug juokingų padavimų apie žvėrių karaliaus rinkimą ir pagaliau apie dviejų žvėrių karalių atsiradimą. Vienoje iš tokių pasakėčių pasakojama, kad labai senai žvėrių tarpe įvykę dideli vaidai. Žvėrys ilgai kovoję su vienas kitu, pagaliau tas jiems įkirėję ir nusprendę išsirinkti atitinkamą autoritetą, kuris galėtų užbaigti visus vaidus. O tuo autoritetu numatė ne ką kitą, o tiktai žmonių pavyzdžiu, varžybų keliu atsiradusį žvėrių karalių.

Netrukus žvėrių karaliaus rinkimo reikalas ant tiek pribrendo, kad prie vieno gražaus raisto vieną dieną prisirinko tūkstančiai žvėrių ir pradėję gvildenti monarchistiškas problemas. Ilgai žvėrys gvildenę reikalą, neišmanę, kurį žvėrį skirti karaliumi, bet pagaliau lapės vadovaujamas senatas nutaręs, kad karalium turi būti tas žvėris, kuris parodys nepaprastą miklumą, tvirtumą, greitumą, grožį, gudrumą, balso gražumą ir pagaliau užsispyrimą eiti toms pareigoms. Tų ypatybių nustatymui nutarė padaryti lenktynes per raistą, kuriame radosi visos reikiamos kliūtys. Nutarė, kad žvėris, greičiausia peršokęs visas kliūtis ir pirmiausia nubėgęs ant gražios uolos ir stipriai sukaukęs, bus žvėrių karalius. Visi žvėrys tuojau atsistojo rikiuotėn reikiamoms lenktynėms, o asilas pasikrapštė su pasturgalinės kojos kanopa paausį ir nusprendė, kad ne jam bėgti per raistą. Kartu atsiminė, kad lapė sakė, jog būsimas karalius turės būti didelis užsispyrėlis, nes to reikalaująs karaliaus titulas. "Na ir kas gali būti didesniu naravistu už mane?" pagalvojo asilas. "Štai, nedalyvausiu lenktynėse, pirmas nulapnosiu ant uolos ir nei iš vietos! Juk daugiau nieko ir nereikia karalium būti."

Pirmas ant uolos atbėgo liūtas, bet tenai jau užtiko nevykusiai žvengiantį asilą. Asilas nei iš vietos. Atbėgo ir kiti žvėrys, norėjo įtikinti asilą, kad lenktynes laimėjo liūtas, bet asilas vis teisinosi, kad užsispyrimo atveju jis esąs čempijonas, todel ir privaląs būti karaliumi. Žvėrys jį pavadino asilišku karalium, o liūtas už garbės įžeidimą ant tiek įpyko, kad vėl pradėjo piauti kitus ir visas reikalas pairo. Nuo to laiko prasidėjus ir asilijada.

Panašių asilijadų pasireiškia ir žmonių draugijiniam gyvenime. Štai, dabartiniu laiku Sūnų ir Dukterų Draugija rengiasi suvažiavimui. Draugijos reikalus diskusuoja visos kuopos ir daro tarimus, o šale suvažiavimo ir prie draugijos nepriklausą pradeda "gvildenti" draugijos reikalus ir reikšti "susirūpinimą" ir teikti nurodymus, kur kreiptis. Štai ir tas štabas paduodamas Naujienose:

"Organizacijos arba asmenys norintieji platesnių informacijų kalbamu reikalu prašomi kreiptis asmeniškai arba laiškais šiuo antrašu: A. Frenzelis, 86 Bellwoods Ave., Toronto, Ont."

Bet ar jis priklauso prie tos draugijos? Jis pats atsakys, kad ne! Kodel? Nagi del to, kad vieną kartą jis pats išėjo iš tos draugijos, o vėliau draugijos narių daugumos buvo nepriimtas del žalingos veiklos prieš draugiją.

Reiškia didesnės asilijados negali būti. Įdomu būtų žinoti ką Grigaitis pasakytų, jeigu koks asmuo, nepriklausąs prie Naujienų bendrovės, jeigu tokia bendrovė yra, ir nesąs jų skaitytoju paskelbtų, kad pas jį kreiptųsi Naujienų bendrovės suvažiavimo reikalais.

Pasakojamo asilo norai irgi buvo neblogi, bet susirado visai mažai asilijados šalininkų, tai reikia labai abejoti, kad asilijados šalininkų susirastų dabar. Tik reikia stebėtis, kad tas "didysis galvočius" nė tiek nežino, kad kiekvienas minimos draugijos narys turi konstituciją ir joje mato kas turi teisę suvažiavimus šaukti, o kas ne. Bet, jeigu jis asilu remdamasis supranta, kad ir nenarys gali šaukti bet kurios draugijos konferencijas, palinkėtina viso gero, nes asilijados niekas nekritikuoja, o tik parodo kokia ji yra.

Draugijos Narys

Gerbiami Liaudies Balso Skaitytojai

Jau buvo anksčiau rašyta, kad daugeliui skaitytojų jau yra pasibaigusios prenumeratos. Pastaruoju laiku išsiuntinėta visiems, kuriems senai pasibaigusios prenumeratos paraginimai, bei pranešta žodžiu. Labai prašome atkreipti į paraginimus dėmesį ir pasistengti savo pasibaigusias prenumeratas atsinaujinti. Mes žinome gerai, kad Jūs laukiate Liaudies Balso ir esat pasiryžę savo prenumeratas atsinaujinti, bet dažnai pinigų pasiuntimą atidedat vėlesniam laikui. Toks atideliojimas užsimokėti savo prenumeratą labai skaudžiai atsiliepia į laikraščio reikalus, todel labai prašome pasistengti savo prenumeratas atsinaujinti gaip galima greičiau. Tie, kurie del ligos ar bedarbės negalite tuojau užsimokėti, prašomi apie tai pranešti administracijai, bus dedamos pastangos, kad Jūs galėtumėt laikraštį gauti. Bet susidaro kebli padėtis, kada į paraginimus negauname jokio atsakymo. Tada administracija nežino, ar tie skaitytojai išvykę, ar jie nežada atsinaujinti, ir kaipo tokiems esame priversti laikraštį sulaikyti.

Į išsiųstus paraginimus lig šiol jau gauta gana daug teigiamo atsakymo, iš ko matome, kad skaitytojai įvertina daromus atsikreipimus, bet čia turime pranešti, kad tiems gerbiamiems skaitytojams, kurie jokio atsakymo neduos, nei prenumeratos atsinaujins, **tai laikraščio siuntinėjimas greitu laiku bus sustabdytas.**

Taipgi čia norime priminti, kad daugelis gerb. skaitytojų savo prenumeratas atsinaujino laike vajaus, bet kurių prenumeratos jau tuo laiku buvo senai pasibaigusios, įmokėtas mokestis prisiskaitė ir už pereitą laiką, ir taip susidaro, kad jų prenumeratos jau pasibaigusios dabar. Daugelis atsinaujindami užsimokėjo tik po tris dolerius, visai pamiršdami, kad laikraščio kaina pakilus nuo 1 d. gegužės mėn. 1938 metų. Tas visa stumia tų skaitytojų prenumeratas į praeitą laiką. **Jeigu kuriam nors yra neaiškumų del prenumeratos stovio labai prašome kreiptis į administraciją, kiekvienam bus suteikta draugiškas paaiškinimas,** o jei pasitaikytų kur klaida, ji bus atitaisyta.

Laukiame Jūsų kooperacijos ir tikimės, kad tie gerbiami skaitytojai, kurių prenumeratos jau pasibaigusios, priims šį atsikreipimą domėn.

L. B. ADMINISTRACIJA

Visoms Kuopos ir Pavieniams Nariams

Brangūs draugai ir draugės:

Praeito antradienio Liaudies Balso laidoje buvo paskelbta nevisai linksma naujiena, kad K. Narusevičius rezignavo iš Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos Centro Pildomojo Komiteto.

Komitetui nelengva buvo pernešti jo rezignavimą, bet Komitetas apdiskusavęs susidariusias sąlygas turėjome, kad ir nenoromis, jo rezignaciją priimti.

Pats gyvenimas ir ekonominės sąlygos privertė jį rūpintis savo šeimynos išlaikymu, palikus draugijos darbą į naujas, neprityrusias to darbo rankas. Tas nėra pirmas ir paskutinis atsitikimas. Žinom, kad mūsų visas veikimas ir organizacinis darbas buvo sukurtas darbininkų jėgomis ir pavestas tas darbas tiems patiems darbininkams, nuo darbo atlikusiu laiku, už menką atlyginimą, tiesiog už pasiaukavimą. Ir tie visi įvykiai yra tų sąlygų produktas.

Šių metų liepos 15 d. Centro Pildomojo Komiteto posėdy po diskusijų prieita išvados, kad C.P.K. kontrolės narys J. Barčas turi užimti K. Narusevičiaus vietą ir tęsti darbą toliau.

Tas man buvo visai nepriimtina, kadangi buvau apsikrovęs įvairių organizacijų darbu. Tie sunkumai buvo išrišti ir galiausiai turėjau su C.P.K. patvarkymu sutikti.

Užimu darbą šiame svarbiame momente, kada draugijos suvažiavimas jau visai arti. Iš pirmos dienos reikės stoti į darbymetę, kad šis suvažiavimas atneštų visokeriopą naudą ir istoriniai būtų reikšmingas Kanados lietuviams.

Kad draugijos darbas neliktų pažeistas su šiuo draugijos kriziu, C.P.K. vardu prašau visų kuopų ir pavienių narių atlikti draugijos pareigas laiku ir laiku atsiskaityti su C.P.K., kad sekretoriui nereiktų eikvoti bereikalingai laiko įvairiems paraginimams ir t. p. Taipogi kviečiame visus tampriau susirišti su C.P.K. už pilną išsiaiškinimą, už vieningą draugijos budavojimą Kanadoj. Už tai iš anksto tariu visiems ačiū ir lieku tikras, kad ir ateity draugijos darbas eis planingai ir sklandžiai.

Ir tuo baigdamas kviečiu visas kuopos ir pavienius narius vesti draugijos reikalus su žemiau nurodytu antrašu:

J. Barčas
C.P.K. Sekretorius
203 Crawford St.
Toronto, Ont.

Atsišaukimas į Fort William-Port Arthur Apylinkės Lietuvius

Gerbiami Draugai:—

Kaip jau jums teko matyti Liaudies Balse, dabar eina vajus sukėlimui organizacinio fondo. Vajus tęsis ligi rugpiūčio (August) mėnesio pabaigai. L LD trečio rajono komitetas priėmė K.V.K. rekomenduotą kvota, sukelti $100. Mūsų kuopai rekomendavo prisiimti pareigą sukelti $20. Kvota mums priimtina ir jeigu energingiau pasidarbuosime, tai galėsime išpildyti su geru kaupu. Dėkime pastangas, kad savo uždavinį atliktume, kaip ir praeityje atlikdavome.

Draugai ir draugės winnipegiečiai bejsigydami svetainę šiais metais pergyvena didelius finansinius sunkumus. Tad aš kviečiu visus LLD 15 kuopos narius ir šios apylinkės progresyvio judėjimo simpatikus daugiau pasidarbuoti ir paremti organizacinį fondą. Perviršinkime mums rekomenduotą kvotą. Pas mus tas būtų galima, nes daugelis esame išsiskirstę po kempes ir turime progas parinkimui aukų.

Aš randuosi tik vienas lietuvis šioje kempėje, bet deduosi sau pareigą sukelti $5.00 ir šaukiu kitus aldiečius ar kempės esančias aldiečių grupes sukelti po tiek pat.

Mūs klajokliškas gyvenimas nutraukė mano ryšius su jumis, draugai aldiečiai, tad tenka kreiptis per spaudą prašant, kad kreiptumėtės į mane ar į LLD Kanados Veikiantį Komitetą del aukų rinkimui blankų ar kitų reikmenų del vajaus pravedimo.

Labai prašau kreipkitės kaip galint greičiau. Laukiu draugiškos kooperacijos vajaus pravedimui.

Draugiškai,
P. Kunchys
C. W. Cox, Camp 16
Hogarth, Ont.

Draugą A. Byrą Ištiko Nelaimė

TORONTO. — Liepos 24 d. apie 6 valandą ryto draugą A. Byrą, lietuvį pieno išvežiotoją, ištiko nelaimė. Kito automobilio vairuotojo kaltė, jo trokas buvo išmuštas iš kelio ir atsimušė į elektros laidų stulpą.

Nors apdaužė troko priešakį ir sudaužė 5 keisus pieno ir veik nulaužė stulpą, tačiau draugas Byras didelių sužeidimų neapturėjo.

Automobilio vairuotojas, nenorėdamas imti atsakomybės už nelaimingą atsitikimą, pasiskubino pabėgti

TORONTO MIESTO GYVENT. SKAIČIUS MAŽĖJA

TORONTO. — Sulyg Dr. G. P. Jackson paskelbtų statistinių davinių už 1938 metus, Toronto miestas turėjo 647,803 gyventojus. Lyginant su metais atgal turėtu gyventojų skaičiumi, Toronto gyventojų skaičius sumažėjo 506 žmonėmis.

Tai blogas miestui reiškinys.

Advokatų Kontora
M. S. Millstone
455 Spadina Ave., Toronto
Telefonas: RA 5125
Rezidencijos EL 7922

Advokatas ir Notaras
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto 2, Ontario
Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

Tel. EL. 6579 — WA. 8714
BOYKACH & BOYKACH
Real Estate Agentai
Parduodame ir išrenduojame namus ir farmas. Iškolektuojame rendas.
Kas turite tų reikalų, kreipkitės pas mus.
Daugeliui lietuvių esame patarnavę.
133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

SKAITYKITE KNYGAS

Knygos Veda į Apšvietą — Apšvieta į Laimėjimą
L.L.D. Kanados Veikiantis Komitetas Skelbiame Sekančių Knygų Išpardavimą:

GAMTA ir ŽMONĖS — Parašyta **M. Iljin.**

Ši knyga dar nesenai parašyta ir jau su didžiausiu įdomumu skaitoma įvairių tautų milijonų žmonių. Jos turiningumu, įdomumu ir geniališkumu, gabiu parašymu stebisi M. Gorkis ir kiti pasauliniai rašytojai. Knygoje atidengiama įvairios kovos formos su gamta, del žmonijos gerovės.

Knyga iš 320 pusl. Kaina $1.50. Dabar parsiduoda už $0.75

POVILAS JURKA — Mikas Rasoda.

Tai labai įdomi apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Joje skaitytojas randa ne tik aprašymą šiurpingų scenų, romansų, bet ir naudingų pamokymų.

Knyga 318 puslapių. Kaina $1.00. Dabar parsid. už $0.50

ISTORIJA KLASIŲ KOVOS AMERIKOJE — A. Bimba.

Ši didžiulė knyga, nors mūsų neskaitlingos tautos autoriaus rašyta, šiandien skaitoma skaitlingųjų tautų darbo žmonių, kaipo brangiausias istorinis veikalas, kuris atidengia Amerikos darbo žmonių kovų eigą. Šioje knygoje skaitytojas kaip veidrodyje mato Amerikos darbininkų kovas nuo pat Amerikos atsiradimo ligi 1925 metų.

Knyga 608 puslapių. Kaina $2.25. Dabar parduod. už $1.00

JANONIO RAŠTAI.

Šio jauno vos 21 metą gyvenusio poeto raštai jau virš dvidešimts metų atgal rašyti, bet savo turiningumu, gabia rašyba, vaizdingumu dar ir šiandien yra puikiausiu vadovėliu daugeliui pradedančių ir jau praktikuojančių rašytojų. Knygoje telpa aprašymas Janonio gyvenimo, apysakų ir didžioji knygos dalis — darbininkiškos eilės.

Knyga 112 puslapių. Kaina $0.75. Dabar parduo. už $0.25

Platintojams duodame 10 nuošimčių nuolaidos. Kas su užsakymu prisiųs ir pinigus už knygas, tiems persiuntimą apmokėsime. Pavieniams asmenims kreditan nesiunčiame. Mažesnius užsakymus galite siųsti pašto ženklais.

Užsakymus adresuokite L.L.D. K.V.K. sekretoriaus vardu: **K. Kilikevičius, P. O. Station "D," Box 44, Montreal, Que.**

Liet. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla